

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 15 (2614) 2000 BALANDIS-APRIL 11 •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Visiems neįtiksi

Laikraščių leidėjai, norėdami sužinoti, ką apie jų leidinius galvoja skaitytojai, retsykiais paskleidžia klausimų anketas. Gavus atsakymus, tarp visų išvadų ir išvadėlių prasikiša ir didžioji išvada - visiems neįtiksi.

TAI padrasinantis teiginys, įspėjantis laikytis pasirinktos linkmės, nes kaip besiblaškytum, ką bedarytum, vis tiek atsiras nepatenkintų. Pataikavimais daugiau ardyti negu statyti, ir viso to rezultatas bus nulis. Lietuviškoji išeivijos periodika yra skirta besidomintiems Lietuva ir lietuviškuoju gyvenimu, vykstančiu už Lietuvos ribų. Kas tuo nesidomi, ir angelų kalba prabilęs ne kažin ką laimės. O tas domėjimosi reikalas nėra jau toks paprastas kaip kartais atrodo. Apie tai kalbant dažniausiai įsivaizduojamos dvi grupės - jaunimas ir senimas. Jaunimas vienoks, senimas kitoks - ir, rodos, viskas aišku. Deja, kalbamu klausimu taip nėra. Patirtis rodo, kad vis dėlto domėjimasis lietuvių gyvenimu ne visada priklauso nuo žmogaus amžiaus. Štai pokariniams išeiviams besikuriant Kanadoje buvo jų priskaičiuota kone iki 30,000. Nė dešimtmėčiui nepraėjus, kai dar išmirimas buvo žymiai mažesnis, apsidairyta, kad tie tūkstančiai kažkur tirpė, o dar po dešimtmėčio lietuviškuoju gyvenimu besidominti, jį remiančių, jame kaip nors besireiškiančių vos keli tūkstančiai beliko. Ne ką geriau atsitiko ir JAV-bėse, kur ilgai šnekėta apie ten gyvenantį milijoną lietuvių. Nei išeivijoje užaugęs lietuviškasis jaunimas, nei naujai iš Lietuvos čia įsikurti atvykstantieji nepadengs to nuostolio, kurį sudaro "ištirpstantys" ateiviai. Ir, rodos, ko gi jiems trūko, kad taip lengvai dingę? Yra manančių, kad skubėjimą įsijungti į naująją aplinką skatina vaikų bei darbo karjerų poreikiai.

NORAS į tą aplinką įsiliesti bandant pamiršti savo kilmę, tautybę ir praeitį - dalykas gana sudėtingas ir svarstytinas. Atrodo, kad pvz. Kanados daugia-kultūrinėje sistemoje tas nusigręžimas nuo savųjų negalėtų būti niekaip pateisinamas, nes tautybių kultūrinė raiška netgi valstybiniu mastu remiama. Ir vis dėlto "dingimų" - pilnas gyvenimas. Kaip ten bebūtų, veiklosios tautinės grupės visais įmanomais būdais stengiasi suburti savo tautiečius, nes nors padangė svetima - kiemas savas. Svarstant lietuvių išeivijos išsivystymo problemas, pasigirsta balsų, kad mūsų veikla visais laikais yra buvusi per daug uždara, daugiau romantinė, nenorėta ir nesistengta nors kiek taikytis prie gyvenamojo krašto papročių bei stilių. Esą per daug statyta salių tik saviems poreikiams, per mažai domėtasi vietiniu gyvenimu, kuris vestų į platesnius akiračius, nešančius naudos ir tautiniams reikalingams. Panašiai manantys net nurodo kai kurių vietovių estų pavyzdį, kur sugebėta savo veiklą risti su didesniais komerciniais projektais, teikiančiais realaus pagrindo telktis draugėn ir tuo pačiu daugiau domėtis savuoju kiemu. Nėra abejonės, kad tai galėję kai kur būti labai naudingi uždaviniai, laikę savuosius glaudesniame būryje. Tačiau niekur nebuvo pastebėta, kad toks būdas būtų geriau pasitarnavęs išlaikant išeiviskąjį tautinį tapatumą ar stabdęs įsiliejimą į gyvenamojo krašto kultūrą ir visa kita. Tautinių grupių veiklos vadovams, mūsų atžvilgiu pirmiausia Bendruomenė, nėra ir nebuvo lengvas uždavinys, dažniais atvejais stačiai neįmanomas, organizuoti ir įgyvendinti tokią veiklą, kuri visiems patiktų ar visus taip trauktų, kad į šonus daurytis niekam nebeimtum noras. Užtat ir šioje srityje yra tas pats, kas ir su mūsų periodine spauda - ką bedarytum, visiems neįtiksi. Todėl blašymasis ir visuomeninėje veikloje gali būti daugiau žalingas nei naudingas. Tėra būtinas tik vienas dalykas - linkmė turi atitikti siekiamus tikslus. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Sveikata ir parama

Sveikata ir mokesčiai rūpi kiekvienam piliečiui. Vykstantis pasitarimas tarp federacinės valdžios sveikatos ministerio A. Rock ir provincijų atstovų neza-da lengvų sprendimų. Otava nenorėtų, kad kai kurie provincijų sveikatos ministrai, negavę prašomų pinigų, gali pasitraukti iš pasitarimo. Jau kuris laikas provincijoms buvo paskiriamas parama, ir Otava yra linkusi daugiau duoti pinigų mažiau pasiturintioms provincijoms, ir manoma, kad pvz. Ontario gali išsiversti ir su mažesne suma. Federacinė valdžia sutiko sumažinti mokesčius 13%, kad provincijos maždaug tiek galėtų mokesčius padidinti ir panaudoti sveikatos apsaugai.

Tarp 1994 m. ir 1998 m. sumažėjo parama ligoninėms, todėl ir pacientai ten trumpiau laikomi. Visame krašte ligoninėse gydymo laikas sumažėjo 17%, o akių, nosies ir burnos operacijų net 45%. Sakoma, kad tai dėl naujų gydymo būdų įvedimo ir modernios technologijos pritaikymo.

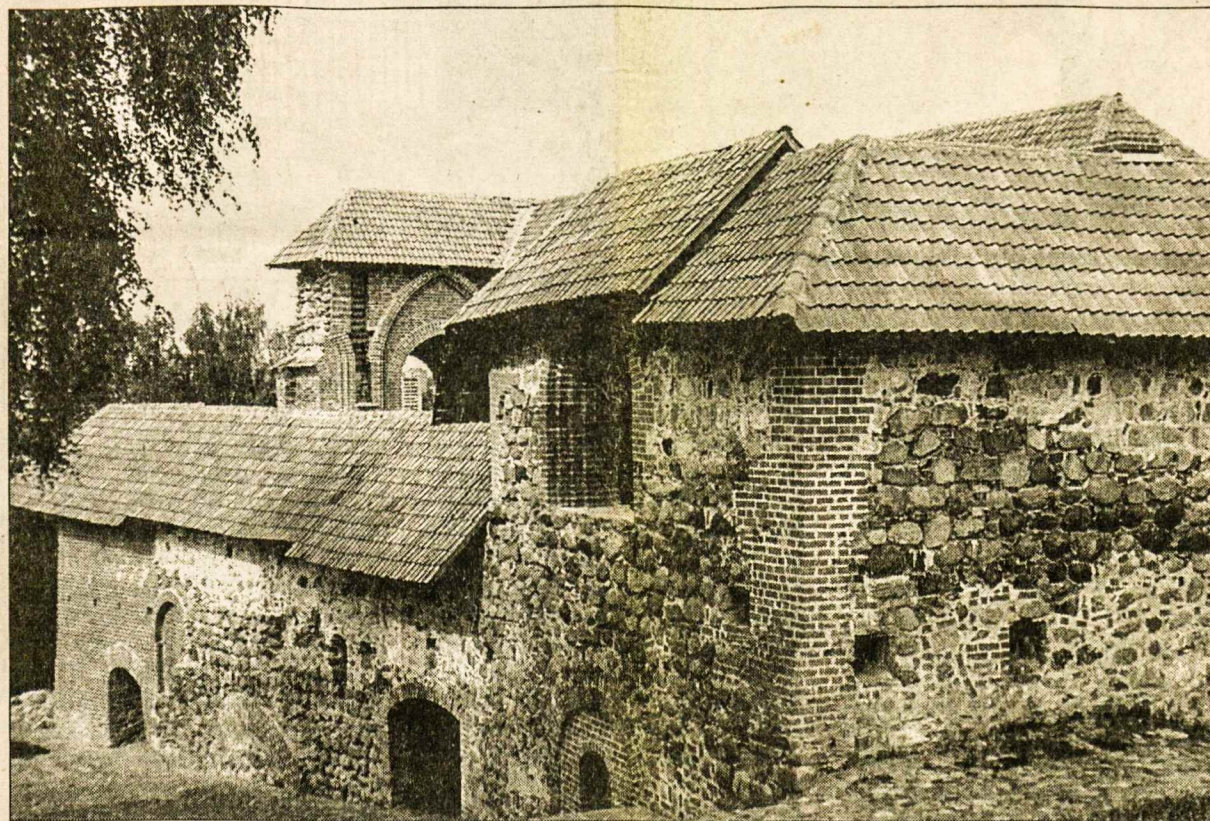
Imigracijos ministeris E. Kaplan buvo pateikęs ministerių kabinetui svarstyti imigracijos nuostatus, kurie jau patvirtinti ir bus paskelbti. Bus

imimosios griežtesnys priemonės ir laikymo didesnių baudmių prieš nelegaliai bandančius įgauti į Kanadą visokius laimės ieškotojus. Baustieji kalėjimu negalės naudotis pabėgėlių privilegijomis ir teisėmis. Asmenys, kurie gali būti pavojingi viešam saugumui, nebus įsileidžiami. Siekiama sutrumpinti pabėgėlių apklausinėjimo laiką. Laukiama, kad netrukus tie nauji nuostatai imigracijos advokatų ir pabėgėlių užtarėjų bus kritikuojami.

Šiuo metu Kanados ekonomija stipriai laikosi. Prekybos balansas teigiamas, verslai klesti, vertybių popieriai perkami, biudžeto pajamos viršija numatytas, mokesčiai iš lėto mažėja, bedarbių gretos retėja. Didėjant ekonominiams ragaišiumi visi tiki si gauti nors ir po mažą riekę.

Vis iškyla klausimas dėl Didžiųjų ežerų vandens eksporto. Tarptautinė jungtinė komisija, kuri atsakinga už Kanados ir JAV pasienio ežerų priežiūrą, teigia kad vanduo nepakankamai vertinamas. Vienai Ontario firmai buvo duotas leidimas eksportuoti vandenį į Aziją, bet kilus visuomenėje pasipiktinimui, leidimas buvo atšauktas.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Senosios Vilniaus pilies sienos, išlikusios po neramių šimtmečių

Nuotr. R. Puterio

Čečėnai palikti Rusijos karo mašinos sumalti

Kanados dienraščio duomenys apie karą Čečėnijoje ir vakariečių laikyseną

JUOZAS VITĖNAS

Praėjusių metų pabaigoje Rusijos prezidentas Boris Jelcinas atsistatydino ir perdavė valdžią KGB-istų ir generolų hun-tai, kuriai vadovavo Vladimiras Putinas, rašo "Ottawa Sun" dienraštyje Eric Margolis (I.10). Jelcinas sutiko atsistatydinti užtikrinus, kad jis ir jo šeima nebus apkaltinta masine korupcija. Tokiu būdu, rašo Margolis, Weimaro Rusijos era buvo baigta, ir šimtas milijardų dolerių, Vakarų investuotų į Jelcino "demokratinę Rusiją", tapo grynu nuostoliu. Clinton'o administracija ir jos rėmėjai bandė šios katastrofos didumą nuslėpti, kartodami Rusijos propagandą, esą Putinas ir jo bendrai yra "švarūs", "jauni reformatoriai", "slapti demokratai" ir kovotojai su terorizmu. Tačiau, anot Margolio, mes matome, kad Maskvoje vyksta ne reforma, bet jaunesnės kartos KGB pareigūnų, kaip Putinas, valdžios užgrobimas.

Putinas ir jo bendrai, rašo Margolis, valdžią įgijo kurstydami tradicinę rusų rasinę ir religinę neapykantą musulmonams čečėnams ir pradėdami karą jiems sunaikinti. Pasinaudodami Kalėdų ir Naujų metų švenčių proga, jie puolė Čečėnijos sostinę Groznį, baigdami nu-

siaubti šią mažą, pusantro milijono gyventojų turinčią respubliką. Tačiau, pasak Margolio, narsūs čečėnai atsisakė pasiduoti. Apie pusantro tūkstančio čečėnų, užsikavusių Groznio griūtį, gynėsi prieš 60-80,000 rusų karių, kuriuos rėmė artilerija ir lėktuvai. Keturiasdešimt tūkstančių čečėnų "civilijų" buvo įstrigę mieste, prisiglaudusių slėptuvėse be maisto ir vandens.

Toliau Margolis rašo, kad Rusija Čečėnijoje pažeidė visus karybos nuostatus ir daugelį tarptautinių susitarimų, gausiai naudodama degalų sprogmenis, numetamus iš lėktuvų ar raketų. Šie sprogmenys paskleidžia ore virš taikinio degalus ir sprogsta. Šio sprogimo galingumas yra mažesnis tiksliai už taktinį žiniškos spaudimo žmogaus vidaus organai plyšta, ir jis miršta, nors jis ir būtų pasislėpęs namo rūsyje ar bunkeryje.

Groznis ir dauguma kitų Čečėnijos miestelių buvo sunaikinti tokiomis degalinėmis ir įprastinėmis bombomis. Be to, rusai išmėtė dešimtis tūkstančių minų Čečėnijos kalnuose, siekdami uždaryti sieną su Gruzija.

Užsienio žurnalistai buvo

Vilniaus miesto vaizdas iš skrydžio žvilgsnio

Nuotr. R. Puterio

Savaitė Lietuvoje

Pristatytos derybų pozicijos

Kovo 28 d. Briuselyje Lietuvos užsienio reikalų viceministeris Vygaudas Ušackas Europos sąjungos (ES) atstovams pristatė Lietuvos derybų pozicijas dėl aštuonių narystės derybų skyrių, būtent Konkurencijos politikos, Statistikos, Mokslo ir mokslo tyrimų, Švietimo ir mokyimo, Bendros užsienio ir saugumo politikos, Mažų ir vidutinių įmonių, Kultūros ir audiovizualinės politikos, Išorinių santykių skyrių.

Iš viso derybos vyks pagal 29 pagrindinius skyrius ir du papildomus - atstovavimo ES institucijose ir papildomų klausimų. Kaip praneša BNS/LGTIC, pirmajame derybų susitikime su ES šalių ambasadoriais ir už plėtrą atsakingais Europos komisijos pareigūnais derybų vadovas V. Ušackas pažymėjo, kad Lietuvos vyriausybė tikisi derybose pasiekti sparčios pažangos ir iki šių metų vidurio baigti derybas bent dvi pusės pristatytų skyrių. Dabar laukiama atsakymo į pateiktas derybų pozicijas. Po to derybos bus tęsiamos per kitą vyriausiųjų derybininkų susitikimą, numatytą gegužės 25 d.

Patvirtinta sutartis su Rusija

Lietuvos seimas kovo 21 d. patvirtino vyriausybę Lietuvos ir Rusijos sutartį dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos. Ji buvo pasirašyta praėjusių metų vasarą per tuometinio ministerio pirmininko Rolando Pakso vizitą į Maskvą, rašo BNS (LGTIC). Sutarties įsigaliojus, turėtų padidėti dvišalės investicijos, pagerėtų sąlygos investuotojams bei bendrųjų įmonių steigėjams.

Lietuvoje yra įregistruota daugiau kaip 200 Rusijos kapitalo įmonių ir apie 800 įmonių, kuriose dalyvauja ir rusiškas kapitalas. Sutartis įsigalios ją patvirtinus Rusijos seimui (Dūmai).

Išrinktas Vilniaus meras

Vilniaus miesto meru antrą kartą išrinktas Rolandas Pakas, skelbia BNS/LGTIC. Balandžio 2 d. pirmajame naujosios tarybos posėdyje opozicija atsisakė dalyvauti balsavime, ir R. Pakas buvo išrinktas 30 daugumos bloko balsų. Jo kandidatūrą parėmė Vilniaus miesto taryboje daugumą turinti liberalų, konservatorių bei Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) koalicija, kuri turį 30 mandatų iš 51. Liberalai Vilniaus mieste laimėjo 18 mandatų, konservatoriai - 7, o LLRA - 5. Taryboje 21 mandatų bloką turi susivieniję Naujosios sąjungos, socialdemokratų, centrinių bei LDDP atstovai.

Iki balandžio 4 d. tarp keturiolikos išrinktųjų savivaldybių merų, daugiausia rajonų vadovų, keturi yra iš Valsiečių partijos - Biržų, Ignalinos, Šiaulių ir

Širvintų savivaldybės. Socialliberalai išrinkti Alytaus ir Šiaulių miestų bei Švenčionių rajono merais. Pirmą kartą šiemet rinktai Rietavo savivaldybei vadovaus centristas, Centro sąjunga taip pat išlaikė Varėnos rajono mero postą. Zarasuose liko vadovauti LDDP meras. Lenkų rinkimų akcijos atstovai vadovaus Vilniaus ir Šalčininkų rajonams. Birštono meru tapo socialdemokratas. Klaipėdos miesto taryba antrai kadencijai išrinko merą liberalą Eugenijų Gentvilą.

Lankėsi Čekijos premjeras

Kovo 30-balandžio 1 d. Lietuvoje lankėsi Čekijos ministras pirmininkas Milošas Zemanas su 70 verslininkų delegacija. Jis susitiko su ministeriu pirmininku Andriumi Kubiliumi, su kuriuo buvo aptartas galimas bendradarbiavimas karijė, ekonominėje ir politikos srityse. Buvo pasirašytos sutartys, kurių tarpe tarpvyriausybinių sutarčių dėl pasikeitimo stažuotojais, Lietuvos ir Čekijos žemės ūkio ministerijų sutartys, ir kiti dokumentai, numatantys bendradarbiavimą švietimo ir mokslo bei prekybos srityse. Svečias taip pat susitiko su seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu, atidarė Čekijos-Lietuvos verslo forumą Kaune ir skaitė paskaitą Vytauto Didžiojo universitete.

Lankėsi JAV atstovas

Kovo 28-29 d.d. Vilniuje lankėsi JAV valstybės departamento atstovas Walter Andrusyszin, atsakingasis už Europos valstybes, įskaitant ir Baltijos kraštus. Pokalbį su prezidentu Valdu Adamkumi buvo aptarta ŠAS (NATO) plėtra bei Lietuvos užsienio politika. Svečias užtikrino V. Adamkų, kad JAV toliau remia ŠAS plėtrą, bei pagyrė gerus Lietuvos kaimyninius santykius, praneša BNS/LGTIC. W. Andrusyszin taip pat susitiko su užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu, seimo Užsienio reikalų komiteto nariais bei krašto apsaugos ministerijos pareigūnais.

Seimo pirmininkas Izraelyje

Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis su parlamentarų delegacija kovo pabaigoje lankėsi Izraelyje. Jis susitiko su vidaus reikalų ministru Natan Sharansky bei prezidentu Ezer Weizman, Kneseto pirmininku Abraham Burg bei premjere Ehudi Barak. Ruošiamasi pasirašyti tarpvalstybinę bevizio įvažiavimo sutartį bei dvišalę prekybos sutartį. Kaip skelbia BNS, susitikimuose buvo teigiamai įvertintos Lietuvos seimo priimtos Baudžiamojo kodekso pataisos dėl įtariamųjų nusikaltimų žmogui teisimo. Tai pirmasis pasaulio teismo pobūdžio teisės aktas, ir Europos komisija jį yra įvertinusi kaip pavyzdinį dokumentą, kuriuo turi sekti ir kitos valstybės.

RSJ

Šiame numeryje

Visiems neįtiksi

Blaškydamasis veikloje gali būti daugiau žalingas nei naudingas

Čečėnai palikti Rusijos karo mašinas sumalti

Clinton'as pavadino Jelciną Abraomu Linkolnu

Nepriklausomybės šventė sostinėje

Susumuota Lietuva nebus visavertė valstybė

Tauta didelėje kryžkelėje

Laukti, kol išaugs nauja karta, nėra laiko

Gyvenimas po mikroskopo gaubtu

Jų tikslas vienas: paroduoti žmogui, paniekinti Dievą ir tėvynę

Ant beržo tošies rašyta poema

Ten jis pabudo tarp ledinių lavonų

Ginkluoti daina ir malda

Būkite tokie gudrūs, kaip lietuviai po laiko...

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaiztūnė. Metinė prenumerata – \$43, pusmetinė – \$22, mėnė – \$53, garbės – \$63. Oro paštu į užjūrus – \$140. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalavimai krepštis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$43.00, patron \$53.00, sponsor \$63.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

"Visuotiniai Bažnyčios susirinkimai ir Lietuva" – tokiu pavadinimu buvo surengtas seminaras š.m. vasario 25 d. Vilniaus universiteto Senato salėje. Dalyvavo gausus būrys studentų ir istorijos mokslo doktorantų. Pranešime vysk. J. Boruta kalbėjo apie Kristaus sukurtos bendruomenės vadovavimo teisę remiantis dviem esminiais elementais – Jėzaus apaštalių autoritetu ir išskirtiniu vaidmeniu, suteiktu apaštaliui Simonui Petriui. Vyskupas taipgi papasakojo apie Katalikų Bendrijos visuotinius susirinkimus, paaiškino, kaip juos apibūdina K. Bendrijos kanonai. Įvairiais klausimais plačiau pasisakė prof. M. Jučas, L. Jovaiša, dr. I. Vaišvilaitė, A. Streikus ir kiti. Diskusijose mėginta atsakyti, kaip Vatikano II susirinkimo mokymas palietė Lietuvą.

Vienoje Vatikano radijo studijoje š.m. kovo 6 d. vyko apskrito stalo diskusijos tema "Koks dabar tikėjimas Rytų Europoje". Diskusijose dalyvavo Vilniaus arkivyskupas Audrys J. Bačkis, ambasadorius prie Šv. Sosto Kazys Lazoraitis, telefoninio ryšio pagalbos kun. Vaclovas Aliulis, MIC iš Vilniaus, dr. P. Walter iš Londono. Apie valandą užtrukęs pokalbis buvo transliuojamas kaip Vatikano radijo sukurtoji programa dalis. Diskusijoje žvelgta į Katalikų Bendrijos problemas ir tikrovę, pasisakyta, kad Kryžių kalnas esąs lietuvių tautos tikėjimo išraiška, pasidalinta mintimis apie naująją evangelizaciją, pašaukimus, tikybės dėstymą, ekumenizmą.

Krikščioniškos muzikos festivalis "Musica aeternitatis 2000" įvyko Gavėnios išvakarėse Kaune š.m. kovo 4-5 d.d. Prieš festivalį surengtoje Perkūno name spaudos konferencijoje kalbėjo kun. Gintaras Vitkus, SJ, pabrėždamas kultūrinės evangelizacijos reikšmę ir būtinybę ieškoti naujų kalbės formų, reikiš viltį, kad krikščioniškoji muzika padės augti dvasiai. Festivalio meno vadovė R. Rimkutė pastebėjo, kad šių metų festivalis esąs labiau ekumeniškas, nes jame dalyvauja ne tik katalikų, bet ir protestantiškų bendruomenių bei ortodoksų muzikantai. Studijos "Musica aeternitatis" iniciatorius Gediminas Jauinis teigė, kad studijos misija yra sukuriant Evangelijos skelbimą, pabrėžti gerus santykius su K. Bendrijos hierarchija ir glaudų

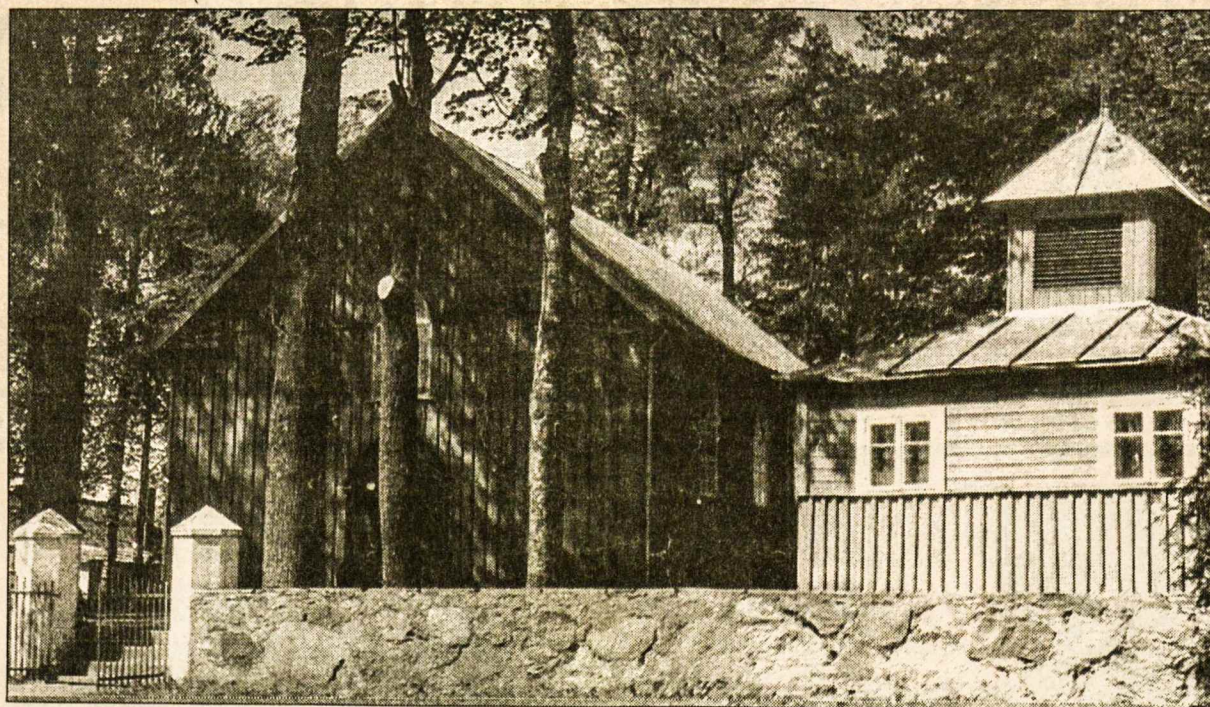
bendradarbiavimą su pranciškonais ir jėzuitais. Vytauto Didžiojo universiteto salėje koncertavo geriausi šiuolaikiniai krikščioniškos muzikos atlikėjai: Asta Ališauskaitė, kun. E. Arnašius, Rasa Užkurnytė, br. Petras, OFM, Rasa Pakarnaitė, grupės "Bitė", "Rebecca", "Gloria" ir kt.

Telšių vyskupijos šeimos centras š.m. vasario 22 d. surengė konferenciją, kurioje buvo apžvelgtas šeimos įtaka asmenims bendrumui. Mintimis dalinosi beveik visų Lietuvos vyskupijų šeimos centro vadovai, kai kurių miestų savivaldybių atstovai, Telšių vyskupijos kunigai. Dalyvius pasveikino vysk. A. Vaičius. Pranešimus skaitė švietimo ir mokslo viceministerė G. Palokienė, kun. V. Grigaravičius, mons. J. Kauneckas, docentė dr. A. Šaulauskienė, Šeimos centro direktorė N. Liobikienė. Padaryta išvada, kad natūrali šeima yra visuomenės egzistavimo pagrindas.

Tarptautinė konferencija "Kryžių kalno istorinė raida ir jo išlikimo problemos" įvyko š.m. vasario 24-25 d.d. Šiauliuose. Dalyvavo paskaitininkai iš Lietuvos, Latvijos, Lenkijos ir Rusijos. Sveikintimu konferenciją pradėjo seimo pirm. V. Landsbergis ir Šiaulių vyskupijos gen. vikaras mons. K. Jakaitis. Paskaitininkai smulkmeniškai aptarė Kryžių kalno tyrinėjimus, kraštovaizdžio raidą, tokių vietų apsaugos problemas, galimus gyvų tikėjimų simbolių sankirčius. Apžvelgta anti-religinė politika sovietmečiu, komunistų pastangos sunaikinti kalną. Kryžių kalnas smarkiai suniokotas buvo du kartus – 1961 m. buvo sunaikinti 2179 kryžiai, antaras ateistų organizuotas kalno naikinimas įvyko 1973 m. Visais naikinimo atvejais žmonės rodė aiškų pasipriešinimą – nauji kryžiai būdavo vėl statomi. Br. P. Vaineikis, OFM, Kryžių kalną apibūdino kaip ilgametį lietuvių tautos vargų ir kovų liudytoją. Diskusijų metu pateikta konkrečių pastabų ir pasiūlymų. Bendrame nutarime teigiama, kad Kryžių kalnas yra unikalus tautos dvasinės raidos fenomenas, labiausiai saugotina vertybė, aplinkos planavimo ir tvarkymo darbai turėtų turėti tik vieną kryptį – pabrėžti arba bent išlaikyti esamą paties Kryžių kalno vyrvimą jo aplinkoje.

Atstatomas paminklas, primenantis caro žandarų skerdynes Kražiuose

Geidžiūnų kaimo Biržų rajono parapijos šventovė

Nuotr. H. Paulausko

Nepriklausomybės šventė sostinėje

Kovo 11-osios dešimtmečio išikilmės Vilniuje

GENOVAITĖ GUSTAITĖ Vilnius

Minėjimo renginiams dienelė tokia palanki, pavasariška, viltinga, tik eik, dairykis, klausykis, švęsk.

Katedroje prie didžiųjų durų svečių laukia šeimininkas kun. G. Petronis. Jis pasitinka, nulydi prie altoriaus seimo pirmininką V. Landsbergį, prezidentą V. Adamkų. Žmonių kiek mažiau nei per Vasario 16-ąją. Arčiau durų sustoja pulkelis vėliavų, tarp jų tradicinė visų trijų (Lietuvos, Latvijos, Estijos) ant vėliavų koto.

Pamaldos

Prasideda Mišių auka. Jau pirmojo skaitinio pranašo Izaijo mintys tokios atitinkančios dienos prasmę: mums Viešpatys stebuklą padarė, mus aptvindė linksmybe. Pamokslą sako arkiv. S. Tamkevičius. Iš visos širdies sveikina, dėkoja Dievui: prieš dešimtį metų Dievas padovanojo laisvę, toliau turėjome kurtis, dirbti patys. O staiga nepasikeitė, buvome veikiami praecities nemąstymo, nekantrumo. Trūksta mums dvasinių vertybių suvokimo, tebegyva materialinės gerovės vertinimo nuostata. Daugelis nepajėgia atsikratyti melo, netiesos palikimo. Klausia: ką pasirenkame per rinkimus: ar tuos, kurie gražiai kalba, drumsčia protus, siekia aukso puodą, prisidengė gražiausiais žodžiais? Patardamas atsirinkti, su viltimi žvelgti į ateitį, pabaigoje mini Jono Pauliaus II apsilankymą Lietuvoje prieš septynetą metų. Tuomet popiežius jau orouoste lietuvių tautai linkėjo rasti atramą Dievo žodyje.

Seimo posėdis

Neatskiriama dešimtmečio minėjimo dalis – iškilmingas seimo posėdis, kuriame dalyvavo prezidentas V. Adamkus, vyriausybės nariai, vyskupai, užsienio šalių ambasadoriai, kvietiniai svečiai.

Arkiv. A. J. Bačkio invokacijos pagrindinė mintis: šventės džiaugsmas, supratimas, kad laisvę yra įpareigojanti vertybė; meldimas Aukščiausiojo – su teik vilties, pagrįstas tikėjimu ir meile, suteik kantrybės ir ištvermės, kad mokėtume drąsiai eiti į tikslą, sutaukyk visus, kurių širdys neatleidžia.

Prezidentas V. Adamkus padėkojo signatarams, pasirašiusiems Kovo 11-osios aktą, pabrėžė dokumento reikšmę valstybei – jis mūsų nepriklausomo gyvenimo pagrindas. Kėlė didelę, sunkią užduotį: turėkime drąsos pripažinti klaidas. Tikiau, kad tokie esame, tai būtinai pilietinei visuomenei. Viltingai palygino Lietuvą su kitomis Rytų Europos šalimis: esame nemažiau brandūs už jas.

Premjero A. Kubiliaus (fiziko!) kalbos pradžia tokia literatūrinė: "Esame susipainioję miglose" (pagal V. Krėvę). O toliau pasiūlymas be jokių miglų – pripažinti seimo pirmininką V. Landsbergį pirmuoju nepriklausomos valstybės vadovu, prezidentu, suteikti su tuo susijusias socialines garantijas.

Signataras R. Valatka pamąstė valstybiškai: nė viena vyriausybė nesiryzo imtis – susidenginti – reikalingų ekonominių reformų. "Lietuva eina teisingu keliu, tačiau pernelyg lėtai, stabčiodama, užsukdama į kiekvieną pasitaikantį šunkelį, ir be perstojo dairydamasi atgal".

Seimo pirmininkas V. Landsbergis kalbėjo apie amžinąją mūsų kaimynę Rusiją, jos politiką: "visai realus ty politikų troškimas atkurti naująją Sovietų Sąjungą". Samprotaudamas apie tokios padėties grėsmę, tematė vieną kelią – jungtis į europines struktūras. Pareiškė, kad susuominta Lietuva nebus visavertė valstybė, o tik šiaurės vakarų kraštas. Glaustai apibūdino ir vidaus padėtį: įsivyravę bukas materializmas, slegia prastų iliuzijų jausmas. Žvelgdamas tiek į Rusijos grėsmę, tiek į vidaus padėtį, kvietė vienyti. (Pakartoję mintį labai atvirai, aiškiai nusakytą Vasario 16-osios minėjime iš Signatarų namų balkono: "Net lietuviai moka susitarti"...)

Partizano žodis

Praecities ir dabarties įspūdiams pasidalyti buvęs partizanas Vytauto apygardos vadas B. Zabulis. Padeklamavęs pokario laikų eilėraščių, prisiminęs savo ir draugų kovą, teigė, kad dabar į šventą pergalę vėl imta kęstintis. Priekaištavo aukštųjų mokyklų švietimo vadovams, kurie padarę gėdą prieš visą pasaulį, apkalino A. Brazauską, kad jis partizanų vadins "banditais", o apie seimo narį R. Smetoną pareiškė: "Mes žinome jų pasirengimą". (Čia seimo pirmininkas kalbėjojo mėgino sustabdyti, bet veltui). Jam baigus, pirmininkas paaiškino – šie žmonės turi teisę pasakyti daugiau nei kiti. Prezidentas A. Brazauskas po B. Zabulio kalbės atsistojo, nusilenkė ir plojo drauge su kitais. (Nestinga šiam valstybės vyriui didžiavasiškumo, susitaikymo dvasios, į kurią ką tik, tame pačiame posėdyje, kvietė A. J. Bačkis, V. Landsbergis, o po dienos – sekmadienį Romoje – popiežius Jonas Paulius II, ištars – "atleidžiame ir prašome atleidimo").

Koncertas aikštėje

Kiti renginiai vyko aikštėje prie seimo rūmų ir pačiuose rūmuose. Įdomu buvo žiūrėti į vaikus, labai nuoširdžiai besidominčius ryškiai raudonomis patrankomis, į suaugusius, sekančius iš sintetinio šilko pasiūtos trispalvės (27 m. aukščio, 48,36 m. pločio, 732 kilogramų svorio) įtvirtinimą, pakelimą dviem kranais prie M. Mažvydo bibliotekos. (Nuleista buvo labai greitai, baiminantis, kad vėjas nesuplėšytų: vis dėlto kai kas spėjo prie jos nusifotografuoti).

Čia pat vykstančiame šventiniame koncerte dūdas pūtė orkestrai, dainavo Lukas, kiti jaunimo pamėgti dainininkai. Į estradą ėjo ne tik jie. Ten lakstė ir vaikai. Vienas, gal keturmetis, pribėgo prie V. Noreikos, tas pakėlė berniukštį ir padainavo "Laužo šviesą". Baiges pastatė vaiką ant žemės, pranešė: dainavome abu...

Vaikų piešiniai

Seimo rūmuose buvo didžiulė vaikų piešinių paroda, kurios tema "Aš ir Lietuva". Piešiniai surinkti ne tik iš didžiųjų miestų, bet ir kaimų; autorių amžius – nuo 3 iki 18 metų. Kokia ji įdomi, spalvinga, plati, džiuginanti! Kiek dar daug joje gamtos: gandrų, medžių, upių su plaukiojančiomis žuvytėmis, didžiulių inkilų ant tvoros, skrendančių paukščių, sodų, miškų, žalių atkrantių su arkliais, koks įsimenantis Senolio arklys, jau nebestiprus nebejaunas, matyt kaip pats senolis,

bet su kokia meile, kaip jautriai nupieštas penkiametis Eriko. Netruksta mūsų dienų, taip pat senosios istorijos: Gedimino bokštas su trispalve ir televizijos bokštas, čia pat ežys, apie medį apsisvies žaltys, Kaziuko mugė, Baltijos kelias, šventovės, Rūpintojėliai, Sopulingoji Dievo Motina, seselės, išleidžiančios brolužėlį į karą. Skraido, sklando aitvarai, važiuoja dviratininkai, žaidžia krepšininkai (didžiausias panašus į A. Sabonį). Išėini iš parodos lydimas šviesaus jausmo – dar gyva Lietuva.

Rašinių konkursas

Nepriklausomybės dešimtmečiui pažymėti Prezidentas kartu su švietimo kaitos fondu rengė moksleivių rašinių konkursą pagal amžiaus grupes. Dalyvavo jame per 600 moksleivių, iš šešių pasiūlytų temų daugiausia rinkti "Kokioje Lietuvoje norėčiau gyventi?". "Ar galiu didžiutis tuo, kad esu Lietuvos pilietis", "1990-2000 m. Lietuvos idealai ir tikrovė". Premijuota 30 darbų, jų autoriai buvo sukvietę į prezidentūrą ir apdovanoti.

Kaip rašė "Respublikos" žurnaliste I. Babkauskienė, prezidentas "sukrėtė gana rūsti socialinė tikrovė", bet jis kartu buvo "dėkingas vaikams už nuoširdumą, atvirumą". Be atsisakiusio skurdo, vargo, nedarbo, girtuoklystės, nė viename rašinyje praslysta noras siekti aukštojo mokslo. Deja, nebus iš ko... Palangiškė moksleivė rašė: "vyriausybė nori sumažinti studentų skaičių – tai viena didžiausių vyriausybės klaidų". Sykiu karčios tiesos pasako ir apie savo kartą: "Daužydami telefonų automatų mes dar kartą parodome šustauskišką kultūrą". Vaikai galvoja, mąsto, supranta, tiki ateitimi. "Reikia visų pastangų ir noro, ne dejonijų, ir tada bus gyventi daug geriau".

Taigi visų, ir ne dejonijų. Prie moksleivės minčių norėtusi pridurti – ir nebaksnėjimosi, ne sąskaitų suvedinėjimo per iškilmingą posėdį, pasikvietus užsienio svečius. Senoliams toks lygis, matyt, nepasiekiamas...

Tauta didelėje kryžkelėje

DR. JONAS KUNCA Australija

Išėivijos svajonė sulaukti Lietuvos išsilavinimo išpildė. Koks buvo mūsų džiaugsmas! O dabar, po dešimtmečio nepriklausomo gyvenimo, matome merdėjančią mūsų šalį ir tautą. Kas su lietuviais atsitiko? Tai svarbus klausimas, į kurį turime ieškoti atsakymo, o jį suradę – išeities.

Ar mes esam gimę neišmanėliai? Valstybės pažanga priklauso nuo bendros tautos kultūros, o ši nuo prigimtos protavimo galios ir išsilavinimo, kuris iš asmens reikalauja pasišventimo ir ryžto. Kurio iš minėtų elementų mums trūksta?

Normali inteligencija (asmens protavimo galia) vertinama specialiais testais. Normali asmens protavimo galia matyti, kai tie testai rodo 100%. Ypačiai gabūs turi 120-140%. Tokių yra tik 5-15%, kurie svyruoja pagal tautybę ar rasę. Ištyrus didesni asmenų skaičių, galima išvesti tos grupės inteligencijos vidurkį. Tik tie asmenys turi būti vienokio amžiaus ir gyventi panašiose sąlygose. Tada galima palyginti ir atskirų tautybių inteligenciją.

Toki tyrimą atliko specialistas Hirsch Š. Amerikoje 1926 m. Jis tyrė mokyklinio amžiaus vaikus, kurie lietuvių atveju augo neturtingose angliakasių ir plieno dirbtuvių darbininkų šeimose. Testai padarė 468 lietuvių vaikams. Inteligencijos vidurkis mūsų atveju buvo 97,4%, amerikiečių – 98,3%, rusų – 90%, lenkų – 89,6%, italų – 85,8%, portugalų – 82,7%. Tai rodo, kad lietuvių protinis gebėjimas yra panašus į amerikiečių ir vokiečių, bet aukštesnis už slavų. Tiesa, kad sovietai sunaikino didelę dalį gabesnių lietuvių. Vis dėlto mums turėtų pakakti gabumų savarankiškai gyventi ir progresuoti. Taigi čia nėra mūsų nepasisekimų priežastis.

Daug kas, įskaitant mūsų žiniasklaidą, kaltina dabartinius ir buvusius valstybės vadovus, kurie esą nuvedė šalį į dabartinę būklę. Tiesa, tie vadai ir vadeivos valdyti nesugebėjo, bet vis tiek laikėsi įsikibę į aukštą vietą. Jei pati tauta būtų laiku juos permačius, taip ilgai jie nebūtų galėję alinti šalį.

Lietuvos blogybę nematė ar nenorėjo matyti ir didesnė dalis išėivijos, ypač jos didžiosios organizacijos net ir turėdamos krašte savo atstovą.

Šio straipsnio autoriui atrodo, kad pagrindinė Lietuvos nelaimių priežastis yra užsilikęs sovietmečio mentalitetas. Grūdomi komunistams mes gyvenome pagal sovietinės epochos principus: laikyti didžiulę, bet gerai neveikiančią biurokratiją, imti kyšius arba daryti paslaugas giminei ir draugam, visais būdais save praturtinti valstybės sąskaiton, paviršutiniškai atlikti pareigas, dažnai nesilaikyti duoto žodžio, laukti, kol valdžia tave aprūpins darbu ir pinigais,

nuolaidžiauti užsieniečiams, o su savais būti arogantiškiems ir t.t.

Tokia galvosena ir elgesys yra nesuderinami su demokratišne santarka. Dėl to šalies administracija, nepaisant daugybės tarnautojų, yra iki šiol apgailėtinoje būklėje. Jos nepakeitę negalėsime įgyvendinti naujų ir reikalingų reformų. Kur nėra tvarkos, ten nėra gerovės. Apsidairykim pasaulyje ir pamatysime, kad taip yra. Dėl netvarkos skursta visa Pietų Amerika, įskaitant Meksiką, Afriką ir gera dalis Azijos.

Ši didelė žmonijos dalis skursta ne dėl žemės turto trūkumo, bet dėl ten viešpataujančios netvarkos, atseit dėl nesugebėjimo valdyti. Mes neturime eiti tokiu keliu. Tikėjimas, kad paskolos ir įstojimas į ES išspręs mūsų problemas be pastangų iš mūsų pusės, yra pavojinga iliuzija ir brangaus laiko gašinimas. Prisiglausti prie Europos galėsime tik tada, kai patobulinsim šalies valdymą, pakelsim savo gaminių kokybę ir valdančiųjų bei valdomųjų elgesį.

Čia reiktų pridėti, kad nuvykę užsienį kai kurie tautiečiai garsėja ten kriminaliniais nusikaltimais ir prostitucija, darydami gėdą Lietuvai ir mūsų tautai. Priėjome liepto galą nusmukę ne tik ekonomiškai, bet ir morališkai.

Praradę 10 metų dabar privalom skubiai ieškoti išeities. Sovietų išauklėtų žmonių elgesio nepakeisime gražiais žodžiais. Laukti, kol išaugs nauja karta, nėra laiko. Belieka pastatyti valdžios prieškąje pačius sumaniausius ir oriausius asmenis, kad jie priverstų gyventojus elgtis pagal demokratijos principus. Partvarkyta administracija ir teisėtvarka padėtų tai įgyvendinti. Tokių vadų galėtume rasti tik pačių gabiausių tautiečių tarpe, o tokių nėra daug. Gal tik 3-5%. Per ateinančius rinkimus gyventojam apie tai vertėtų gerai pagalvoti.

Lietuvos spauda turėtų prisidėti prie gyventojų orientavimo, vietoj aprašinėjimo kriminalinių įvykių. Gyventojai turi žinoti, dėl ko jiems dabar reikia kentėti. Mes tik per darbą ir vargą galėsime sukurti šviesnę ateitį. Kitaip gyventojai reikalaus iš valdžios šiuo metu negalimų pagerinimų. Protestai ir ekstremistiniai šūkių tik dar gali pabloginti prastą būklę.

Lietuva yra labai sunkioje būklėje, kuri tačiau nėra beviltinga. Organizuotumas, darbštumas ir vienybė mums padėtų ir šį kartą.

RE/MAX
Professionals Inc.,
Realtor
Sales Associate
1645 Dundas St. W.
Mississauga, ON L5C 1E3

IRENA RENTELIENĖ
Pirkimo-pardavimo atstovė
Tel. (905) 270-8840 - įstaigos
(905) 507-6608 - namų
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo klausimais. Mielai ir sąžiningai patarsiu.
Nemokamas namų vertinimas

J. B. MARLATT

The J.B. Marlatt Funeral Homes

(1985) Limited

J.B. Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose.

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

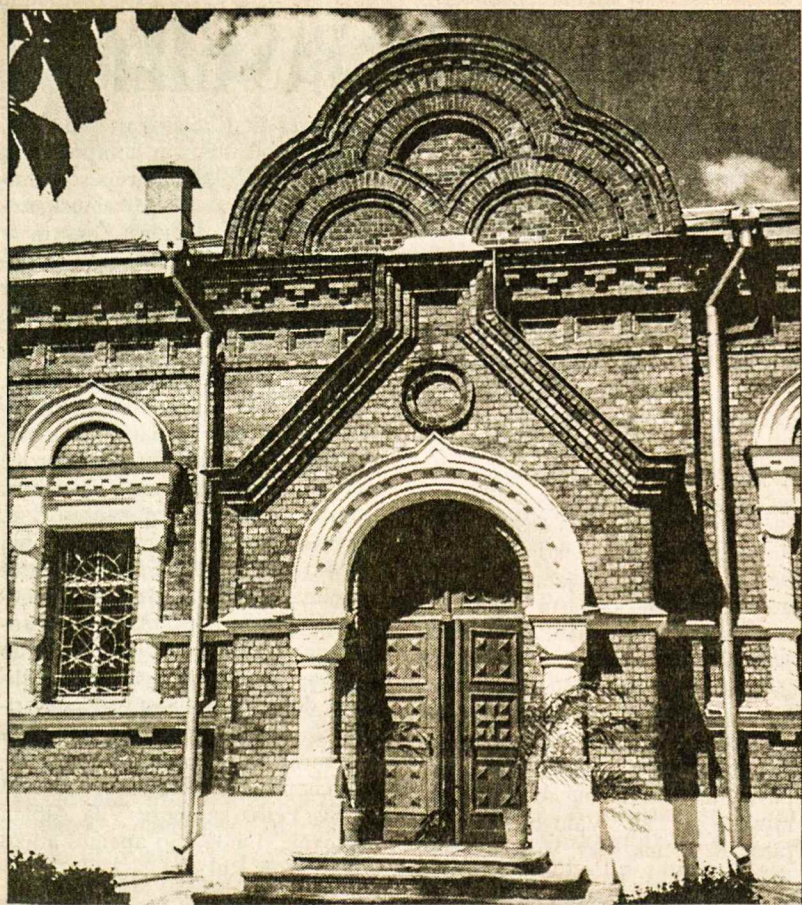

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Andrew W. Swan
Direktorius

Šiauliu Šv. Jurgio šventovės šoninis įėjimas, atnaujintas po 1976 metų gaisro
Nuotr. K. Dubauska

Gyvenimas po mikroskopo gaubtu

ANTANINA GARMUTĖ,
Kaunas

Einame savo keliu, nenuklydami į takelius. Betgi net didžiausiam naivuoliui aišku, jog hipnotizuojantis Rytų smaiglio žvilgsnis tebeglosto Baltijos pakrantes ne vien sapnuose. Net išeidami jie žadėjo čia pasilikti. Matyt, nesvarbu, kokiu pavidalu: penktąją koloną, mitingų rėksniais ar kitokiais sveiko tautos kūno kenkėjais, kuriuos visus mes iš įpročio tebevadiname kagebistais. Jų tikslas vienas: parduoti žmogų, paniekinėti Dievą ir Tėvynę.

Kagebistai – buvusieji, – norėdami sekti privatų žmogaus gyvenimą, pasitelkia spec. vagišius, išbrauna į butus ir, kartu su vagyste, atlieka smulkia krautą. Taip iš karto nušauka 2 zukių: ir apiplėšia („kerta per kišenę“), ir sužino kuo tas žmogus kvėpuoja, ką veikia, rašo. Ko ne kasmet tai patiria ir šių eilučių autorė.

Jaučiausi seniai sekama. Buvę (ir tebėra!) pajungtas telefonas. Kažkokie tipai lydėdavo į miestą. Slinko iš paskos, einant per parką. Ėjo sargybą po langais. Kantriai. Pasikeisdami ir parūkydami. Sunkių tarnybų vyrai. Mėnesių mėnesiais. Pasitelkę vikruolius pro langus landžioti. Matyt, gerai – ir iš anksto – jiems užmokėdami. Nes dabar Lietuvoje pas jokių pensininką vogti nėra ko! (Juolab kai greta jo gyvena milijonieriai, verslininkai ar turtais aptekę demokratikų partijų vadai...). Išilaužus į rūpimo pensininko butą ir atlikus kratą belieka imituoti vagystę: ką nors išnešti ir apversti aukštyn kojom butą. Svarbiausia – išmaišyti esamus popierius, ir užduotis atlikti.

...Pavakare trumpam atvyko įdruka Giedrė su vyru ir trimis vaikučiais. Mažylis Mindaugas jaukiai krykštė. Nutarėme „šoktelti“ į artimiausią parduotuvę nupirkti kūdikui maistelio. Sulipome jų automobilin. Smilktelėjo mintis bute įjungti ir palikti šviesą. „Nereikia, grįšime po pusvalandžiol!“ – atėjo kita mintis. Grįžome. Apstulbome... Butas buvo nusiaubtas. „Audra“ išiveržė pro vieną langą, išlėkė per kitą pusę. Ten dabar stovėjo 2 pagyvenę vyriškiai, kurie sakė, kad „per 10 minučių, kai mes čia kalbamės niekas langų neplėšė“. Vadinasi, išilaužėliams pakako 15-20 minučių: išilaužė per 5 min., „dirbo“ 10 minučių, pasišalino per 5 min. Kaimynai, kaip paprastai, nieko nematė, negirdėjo... Šaligatviu po pačiais langais – praeiviai „nėjo“... Butė iš stalčių ir spintų viskas buvo išversta ant grindų. Popieriai ant grindų išnaršyti po lapelį. Nebuvo televizoriaus ir kai kurių kitų daiktų. Iš lauko pusės į sieną styrojo įsmeigtas mano virtuvinis peilis. Vadinasi, jei būtume grįžę keliom minutėm anksčiau, jis būtų buvęs panaudotas! Bėgdami paliko. Ir gal dar norėjo įspėti. Apie ką? Ir...

Iškviečiau policiją. Atvyko keturios. Pakraipė galvas. Pafotografavo. Lauke paliktų nusikaltėlių padų ryškių pėdsakų atlieti nesugebėjo. Jų surašytame akte turėjau pasirašyti, kad prisimu būdžiamąją atsakomybę, jeigu visa tai... inscenizavau aš pati!

Keisčiausia, kad ant stalo išbrovėliai paliko nespėtus išsinešti dar 3 daiktėlius: mano pasą ir dvi (ne mano!) nuotraukas. Vienoje iš jų – partizanų vado Juozo Stravinskio žmona Konstancija laiko Vyčio kryžiaus II laipsnio ordiną – pomirtinį savo vyro apdovanojimą. Antroje jos nuotraukoje šypsosi žinoma užsienio lietuvių žurnalistė A. Š. su kolegėmis iš JAV. „Va, ant jų yra švieži nusikaltėlių atspaudai“ – pastebėjo policijos ekspertas ir juos „nuėmė“.

Nelaikau namuose jokių svarbių dokumentų. Nes nematau, kad kriminaliniai elementai neturi politinių užsakymų, sistemingai apiplėšinėdami pensininkę. Tokiu atveju žmogus pasijunti visiškai nuogas. Dvasiškai išniekintas. Kaip anuomet, Sverdlovske, – mus iškėlė iš traukinio, išrengė nuogai ir varė į pirtį. Dabar to kelio dulks vėl įstrigo gerklėje... Gerai bičiulei Konstancijai gražinau minėtą nuotrauką su Vyčio kryžiumi joje. O ji aprašytą istoriją apibūdino taip: – Tu gi šventinę KGB „premią“ gavai! Štai kas įvertino tavo trilogiją apie Lietuvos partizanus!!! Dar jie pasitiksino, ką daugiau rašai... – Nieko nerašau. Nebent straipsnius.

– Nesvarbu. Jie vis tiek ateisita tau negali. Dėl knygų, kurios pas žmones, mačiau, greta maldaknygių guli. Tik nenusimink. Juk matai kaip vertina? O be televizorių, fotoaparatus, radijų, kaip ir be laikraščių, gyventi galima. *Gyventi negalima tik be duonos ir be tėvynės!* Savo laiku išgyvenom ir be to. Ir dabar ištersim. Visą. Dėl Lietuvos. Šis įvykis – tik dar vienas karoliukas šėtono grandinėje. Prisimink teismus. Šmeižtus. Provokacijas...

– Na, visa tai man atsitinka ne kasdien. Kaip, pavyzdžiui, prof. Landsbergiui – nėra nė vienos dienos be puolimų. Bet, kadaise, teisybė man sakė toli nuo namų viena agentė (beje, bandžiui ir sukompromituoti), įrodinėjusi, kad nesu aš jokia veikėja rašytoja, tik paprasta tremtinė. Gyva likau (kokia ten tremtis?). Partizanė nebuvau. O va plunksnos griebiausi. Matyt, be reikalo...

– Oi ne! Plunksa – aštriausias ginklas! – užprotestavo Konstancija. – Jo bijo visi mokytojos – istorijos klastotojai su savo samdiniams. Aukštyn širdis – LIETUVA LAISVA! – padrašinančiai šypsojosi moteris. Jos mielas veidas švytėjo pavaršinių obelių šviesa, nors gimtinės sodų žydėjimo metas dar neatėjo. ATEIS. Tai kas, kad siaučia žaibai ir audros. Tai kas, kad toks dabar mūsų, lietuvių, gyvenimas. Vabalėlio gyvenimas po buvusiųjų mikroskopo gaubtu. LAIKINAI.

AUKOKIME LIETUVAI per
TAUTOS FONDĄ KANADOJE
Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.
Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:
Tautos fondas Kanadoje,
1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

Vokietijos spaudoje ir televizijoje

Vokiečių – baltiečių žiniaraštis gvildena Baltijos kraštų praeitį bei problemas, o televizija parodė Lietuvoje gimusį Nobelio laureatą Česlovą Milosz-Milašius ir jo vaikystę bei jaunystę

K. BARONAS, Vokietija

Vokiečių – baltiečių draugijos leidžiamas žiniaraštis „Žinios iš baltiečių gyvenimo“ jau pasiekė skaitytojus. Spausdinamas Rygoje, kadangi Latvijos paštas yra žymiai pigesnis už Vokietijos bet visos leidinio išlaidos yra žymiai mažesnės.

Praeitis

Pirmame š.m. nr. estas redaktorius Algred Aule primena Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės paskelbimą (Latvija – lapkričio mėn.), pažymėdamas, kad vokiečiai iš Latvijos ir Estijos norėję sudaryti kunigaikštystes, o iš Lietuvos – monarchinę valstybę. Planai ilgainiai užsitęsė, nes teko kovoti su Raudonąja armija, kuri veržėsi ne tik į Baltijos valstybes, bet ir į visą Vakarų Europą.

Stipri vokiečių – baltiečių mažuma Estijoje ir Latvijoje pradžioje sunkiai prisitaikė prie naujo gyvenimo, tačiau ji taip pat nenorėjo keltis į Vokietiją, kurioje vyko suirutė, didelė infliacija, bedarbystė.

Kitaip susiklostė Lietuvos vokiečių gyvenimas: jie neturėjo jokių problemų prisitaikyti prie naujo gyvenimo, nes jų mažumą sudarė ūkininkai, amatininkai, prekybininkai.

Nori būti laisvas

Autorius rašo, kad Baltijos valstybės nenori okupuoti kokio nors svetimo krašto, tačiau taip pat nenori būti pačios okupuotos. Manding, taikus ir laisvas gyvenimas turi būti apsaugotas ginkluotų pajėgų. Autorius paliečia Rusijos ABC ginklus (atominius, biologinius, cheminius), primindamas 1999 m. Jel-

cino grasinimą. JAV labai rimtai pažūrėjo į „B“ – biologinį ginklą (Irako karas, K.B.) ir cheminį, t.y. dujas. Rusija žada tuos ginklus panaikinti, reikalaujama iš JAV finansinės paramos. Pentagonas esą bijo Rusiją remti, nes finansinę paramą Maskva gali panaudoti ginkluotei.

Rusijos grėsmė

Ar gali atominis karas paliesti Baltijos valstybes? Esto atsakymas labai trumpas – ne. Juk Lietuva, Latvija, Estija yra Rusijos kaimynės, tad pakaks į jas įžgiuoti kariuomenei, kadangi ABC ginklai padarytų daug nuostolių pačiai Rusijai, jos vakarinei pusei, Petrapilio, Karaliaučiaus apygardoms. Įžgiuoti į tą žemę galima būtų tik su tinkama apranga, gal geresne už Černobylio jėgainės. Be to, be septynių milijonų baltiečių, gyvybės netektų milijonai rusų. Tad atominiai ginklai buvo tik Jelcino politinio žaidimo kamuolys.

Kaip galima okupuoti Baltijos valstybes? Paprastai: sukiša Maskvos apginkluoti rusakalbiai ir prašo Rusijos pagalbos. Tad Baltijos valstybės privalo ruoštis tam netikėtumui – „mažam karui“, turėdama nedideles karines pajėgas. Bet geriausias skydas prieš Rusijos puolimą yra ŠAS (NATO). Deja, tam priešinasi dalis Vakarų Europos valstybių, nenorėdamos erzinti Maskvos, tačiau visa Skandinavija remia Baltijos valstybes.

Žingsniai į Vakarus

Tikrovėje ŠAS raktą turi JAV. Jos nusprendžia Baltijos valstybių įjungimo laiką. Vokiečių – baltiečių konferencijoje 1999 m. Liuneberge tą temą

Žemės ūkio krizė Lietuvoje

J. P. KEDYS, Australija

Žemės ūkis yra beviltiškoje būklėje. Lietuvos kaimo gyventojai sudaro apie 30%, o dirbantieji 20%. Europos sąjungoje, į kurią norima įteiti, dirbančiųjų skaičius yra 5% kaimuose. Lietuvos žemės ūkio darbininkai sukuria 11% BVP, o ES žemdirbiai pagamina tik 2% BVP.

Sunki našta Lietuvos kaimui yra bedarbystė, kuri šiuo metu yra apie 12% ir gali pasiekti iki 20%! Didelė našta žemės ūkiui yra nepaprastai žemos kainos už gaminius. Ūkininkas už litrą pieno pieninėje gauna 35 - 50 ct., bet tas pienas po 24 val. mieste parduodamas po 2 Lt!

Apgailėtinas dalykas žemės ūkiui yra pavėluotos išmokos už gaminius nuo 3 mėn. iki 12 mėn., kaip pvz. už cukrinius runkelius. Todėl visoje valstybėje yra neapsėtos dirbamos žemės apie 25%.

Visai nelauktas reiškinys žemės ūkiui yra konkurencija iš užsienio, daugiausia iš Lenkijos. Po atnaujintos unijos tarp Lietuvos ir Lenkijos visų trijų valstybės valdžių – seimo, vyriausybės ir prezidentūros 1998 m. Lenkija įveža į Lietuvą savo prekes be muitų ir konkuruoja visoje srityje Lietuvos ūkininką net ir daržovėse!!! Dėl to mūsų ūkininkas yra beviltiškoje būklėje.

Baigiant šią žinią būtina paminėti, jog vyriausybė nutarė skolas ūkininkams gražinti iki liepos 1 d. Išvada – prasidedant

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Prima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

didžiausią darbymetį ūkininkai neturės lėšų būtiniausiems darbams.

Prezidento pastangos

Kęstutis K. Girmius „Laisvojoje Europoje“ rašo: „Galima tik girti Prezidento siekį sutaikyti tautą, bet galima abejoti, ar karjeros kagebisto apdovanojimas aukštą ordinu nepriklausomybės proga padės ar apsunkins tą įgyvendinimą. Ir gal čia kaip tik ryši Prezidento stipnybė – stoka lyžto ir gerų patarimų“.

„Atgimimo“ bendradarbis Gintaras Steponavičius rašo apie Prezidento ryšį su „Williams“: „Ne vienas apkaltino valstybės vadovą šalies interesų nepaisymu ar net išdavimu...“

Apskritai, politiški galvojantieji dešinėje smerkia Prezidento politiką, kairieji pritaria jai. Išvada aiški: Prezidentui V. Adamkui nepavyko bandymas sutaikyti tautą. Vietoje taikos kilo dar didesnis erzelis.

Iširęs susitarimas

Po 1996 m. rinkimų paaiškėjo, kad Tėvynės sąjunga ir Pramonininkų konfederacija sudarė susitarimą, kad TS, laimėjus rinkimus, nekels klausimo dėl nuosavybės įsigijimo teisėtumo. Pramonininkai už tai rėmė 1996 m. TS rinkimų eigą lėšomis. Šis susitarimas pasirašė Gediminas Vagnorius už TS ir Bronislavas Lubys už Pramonininkų konfederaciją. Dabar B. Lubys viešai apkaltino TS su lauziusią minėtą susitarimą. Taip pat jau aišku, kad TS piniginės paramos iš PK jau šių metų seimo rinkimams negaus.

NATO neturi savo kariuomenės?

Šia savo karine filosofija bando apgauti gen. J. Kronkaitis tik dėl to, kad Naujoji s-ga surinko 50,000 parašų, reikalaujančių sumažinti krašto apsaugos biudžetą 148 mil. litų. Atrodo gen. J. Kronkaitis pareiškimą reikia taip suprasti: NATO kariuomenė yra išsisklaidžiusi po Europą ir Šiaurės Ameriką. Tačiau NATO, kaip karinė sąjunga, turi savo vieną ir visiems nariams bendrą vadovybę, bendrą karių apmokymą ir ginkluotę. Svarbiausia, kad NATO esminis dėsnis yra šis: „Kariškai užpultas NATO narys – yra užpulta visa NATO organizacija“. Dėl to NATO tą užpultą narį gins ir tai rodo, kad NATO turi kariuomenę.

plačiai gvildeno estas teisininkas ats. karininkas Leonidas Tolstov. Jo nuomone, esant palankiom sąlygom, Baltijos valstybės gali būti įjungtos jau 2002 m. Žiniaraščio redaktorius remiasi Niujorko „Time“ laikraščiu (nenurodo datos), kad neilgai trukus Baltijos valstybės bus įjungtos į ŠAS. Tačiau jo nuomone, dar praeis 4 - 6 metai. Baltijos valstybės jau dabar turi reikalingą ginkluotę, o Estija net Izraelio šautuvus.

Mobilizacijos atveju Estija gali pašaukti 30,000 vyrų, Latvijoje aktyvių yra 5,000, Lietuvoje – 1,100 (per 3,000) ir 2,000 priklauso SKAT bei pakrančių ir sienos apsaugai – per 3,900. Ginkluotomis pajėgomis Lietuva pirmąja, skirdama iš savo biudžeto 1.3%, Estija 1.1%, Latvija 0.7%.

„Antikomunistinis pasipriešinimas buvęs didžiausias Lietuvoje“ – rašo Kristina Otto. Ji pasinaudojo gan plačia Vakarų Europoje išleista literatūra – vokiečio R. Herfurth'o, („Acta Baltica“) esto, Laaro, J. Misiūno ir esto R. Taagespero („Baltic States“), A. Stroimo, Estijos vokiečio prof. B. Meissnerio. Autorė primena mums daug žinomų faktų – Sibiro tremimus, bėgimą į miškus, žemės ūkio suvalstybinimą ir t.t. Autorės nuomone, Lietuvos partizanai buvo geriausiai organizuoti, kadangi jau vokiečių okupacijos metu Lietuvoje veikė stiprus antinacinis pasipriešinimas. Bolševikmečiu NKVD daliniams pavykdavo išsklaidyti ar įveikti partizanų gruputes, tačiau lietuviai vėl greitai susiorganizavo. 1947 m. lietuviai surengė net karininkų kursų – apmokymą! Lietuvos partizanai turėję spauduves, leido laikraštį „Laisvės varpas“, spausdindavo plakatus, atsišaukimus. Partizanų veiklos viršūnė autorė laiko 1946-47 m. rinkimus, kai užpuldavo balsavimo būstinės, surinkdavo pasus. Balsuotojų nuostimtis buvęs labai mažas.

Vokietmečiu

Lietuva buvo vokiečių anksčiau okupuota, o Latvijoje ir Estijoje dar vyko kovos, vyrai buvo imami į Raudonąją armiją, o vokiečiams – į legionus. Lietuviai atsikėsė nuo SS legiono, tad Lietuvoje išliko stiprios vyrų jėgos. Autorė rašė, kad Lietuvos partizanų eilėse dalyvavo 100,000 vyrų, Latvijoje ir Estijoje – po 30,000. Praktiškai partizaninės kovos Latvijoje ir Estijoje vyko iki 1950 m., Lietuvoje – iki 1952 m.

Trumpose žiniose primename komunistų teismas Vilniuje, kai jie stengėsi įsteigti socialistinę valstybę Lietuvoje ir Lietuvos vyskypų prašymas žydų klausimu. Žiniaraščio redaktoriaus nuomone, tai popiežiaus spaudimas ir jo noras išlaikyti žydų ir krikščionių dialogą.

Milašius televizijoje

Antrą kovo mėn. savaitę Bavarijos televizija supažindino vokiečius su Nobelio premijos laureatu rašyt. Česlovu Milosz-Milašium, pavadindama 45 min. programą „Vaikystė Lietuvoje“. Laureatas, sėdėdamas prie mažo upelio prisimena vaikystės dienas Lietuvoje, rodoma jo tėvų nuotrauka. Tėvai, lenkiškos kilmės, priklausė prie kilmingųjų, senelis buvęs kalvinistas. Tad Česlovas paveldėjęs senelio

(Nukelta į 4-tą psl.)

Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino paminklas Vilniuje. Jo autorius – dail. V. Kašuba
Nuotr. R. Puterio

Lietuvoje - 177 lenkiškos mokyklos

KAZIMIERAS GARŠVA,
„Vilnijos“ draugijos pirmininkas

Dėl administracinės reformos ir lietuvių kultūros bei švietimo Seinų krašte ir lenkų – Pietryčių Lietuvoje.

Vykdam administracinę reformą Lenkijoje, Seinų krašto lietuviai buvo suskaldyti. Pavyzdžiui, Šiplieskių valsčiaus kaimai, kuriuose daugumą sudaro lietuviai, priskirti Suvalkų apskrčiai, kita dalis lietuvių – Seinų apskrčiai. Vilniaus apskrityje Lietuvos lenkų sąjungos ir Lenkijos reikalavimu administracinė reforma nepagrįstai sustabdyta.

Lietuvos respublikoje yra 177 lenkiškos švietimo įstaigos (121 pradinė, pagrindinė ar vidurinė mokykla, 56 darželiai). Lenkijoje – tik 9 lietuvių švietimo įstaigos (8 mokyklos, 1 darželis). Visos jos veikia tik etninės lietuvių žemėse – Seinų krašte.

Vilniaus bei Šalčininkų rajonuose, kur yra 91,000 statistinių lenkų, veikia 137 švietimo įstaigos lenkų kalba, arba 654 gyventojams tenka viena švietimo įstaiga. Paritetiškai Seinų krašte, kur gyvena apie 15,000 lietuvių, turėtų būti pusterčio karto daugiau lietuviškų mokyklų (23), o darželių – net 5 kartus daugiau.

Lietuvos ir Lenkijos seimų narių posėdyje buvo sutarta išlaikyti ligšiolinį lenkų kalbos Lietuvoje ir lietuvių kalbos Len-

kijoje mokymo mastą. Lietuvoje atgimimo metais lenkiškų mokyklų ir jose besimokančių mokinių skaičius padidėjo, o Lenkijoje šešios iš aštuonių lietuvių mokyklų sumažintos nuo aštuonių iki trijų ar šešių klasių. Šiuo metu uždaroma Ramoniškių pradinė mokykla, kurioje lietuvių kalbos pamokas lanko 18 mokinių.

Lietuvoje įsteigtos klasės ir 3 mokiniams lenkų dėstomąja kalba (pavyzdžiui Marijampolyje), o Seinuose lietuviška klasė gali būti įsteigta esant ne mažiau kaip 16 mokinių.

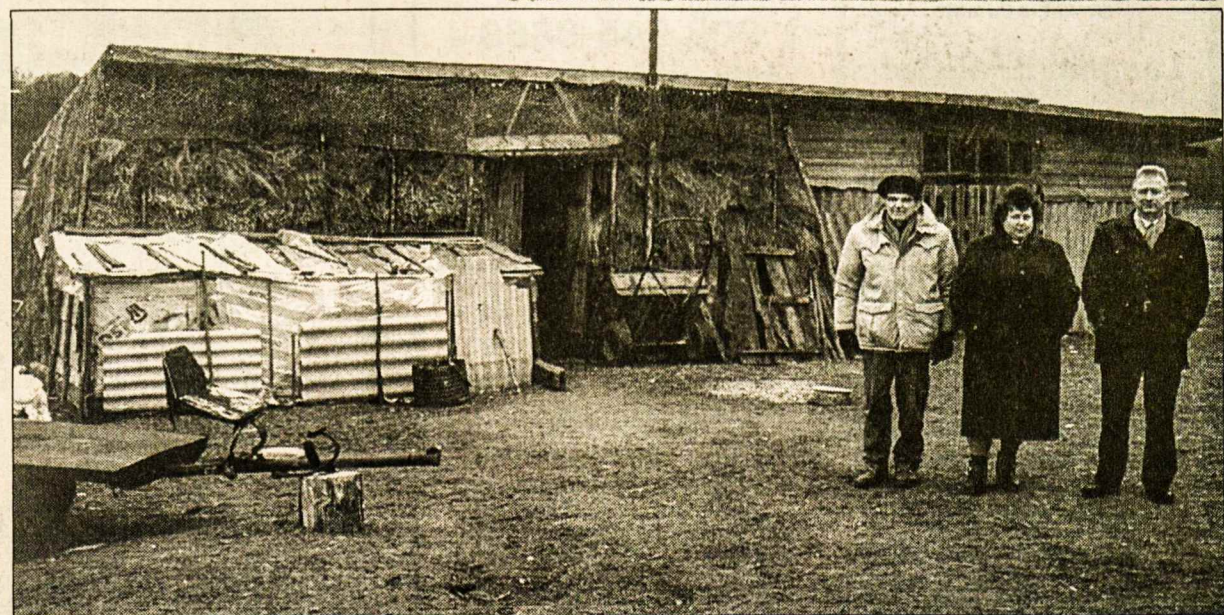
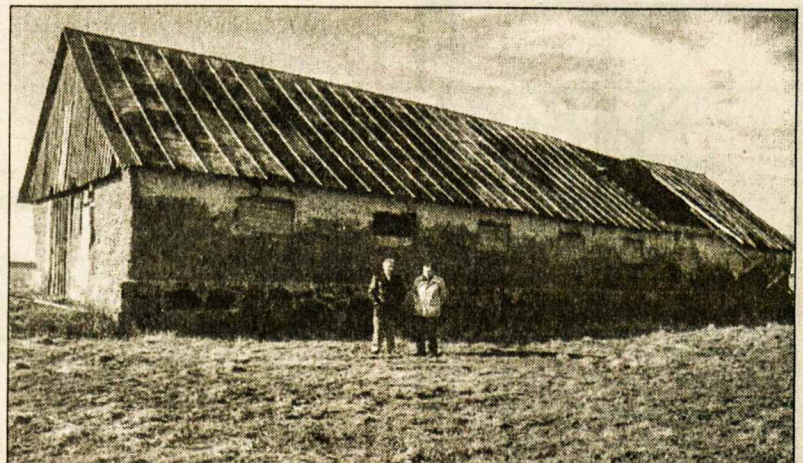
Punksne vienam pastate priverstos dirbti net keturios mokyklos.

Lenkijoje lietuviai negali mokyti aukštosiose mokyklose gimtąja kalba (pavyzdžiui pedagogikos, filologijos).

Vykdam vadinamąją „Švietimo reformą“ šiemet Seinų apskrčiai numatoma skirti dar mažiau lėšų ir toliau žlugdyti lietuvių autochtonų, išlaikiusių seniausią iš gyvųjų indoeuropiečių kalbų, kultūrą.

Seinų krašte revanšistinės organizacijos siūlo nebeleisti Lenkijos lietuviams rašyti Lietuvos istorijos ir ištrinti paskutines etninių lietuvių žemių apraškas.

Manome, kad valstybių santykiuose privaloma laikytis pariteto ir įstatymų.

Amerikietis Ambrozijus Žatkus, kadaise ūkininkavęs Lietuvoje, siūlo dabartinės Lietuvos ūkininkams statyti ūkininkų pastatus iš molio, nes tai pigiausia. Seniau tokia statyba buvo praktikuojama, bet dabar užmiršta. Nuotraukų viršuje – iš molio statytas ūkininkų pastatas 1936 m.; apačioje – iš kairės: AMBROZIJUS ŽATKUS, ūkininkė DANUTĖ JANUŠKEVIČIENĖ, Lietuvos žemės ūkio universiteto dėstytojas ALFONZAS NORKUS

LAISVOJE TĖVYNĖJE

SĖKMINGAS GRAŽINIMAS

BNS praneša, kad kovo 8 d. Tarptautinės migracijos organizacija (TMO) Baltijos ir Šiaurės kraštų srities biuro vadovas Jose Angel Oropeza lankėsi Vilniuje, susitiko su vidaus reikalų viceministeriu Juozu Galginičiumi. Svečias pabrėžė, kad Lietuva labai sėkmingai dirba savanoriško nelegalių migrantų grąžinimo srityje ir joje pirmąją tarp kitų Vidurio ir Rytų Europos šalių. Su TMO pagalba iš Lietuvos į kilmės šalis nuo 1997 m. sausio 1 d. iki 2000 m. vasario 23 d. buvo grąžinti 993 užsieniečiai. Jiems duodama būtinų drabužių, daiktų ir rankinių, sudaroma galimybė savanoriškai grįžti į savo šalį. Šiam tikslui TMO iš viso per trejus metus skyrė Lietuvai apie 2 mln. litų.

JUODVARNIŲ BYLA

Vasario pabaigoje du įtariamieji (21 m. G. Navionis ir 25 m. R. Kepežinskas) buvo sulaikyti Varėnoje, kai kartu su jais automobilyje tuo metu buvęs 38 m. E. Šmidtas šovė į policininką. Po įvykio pastarasis pasislėpė ir iki šiol nerastas. Kaip rašo BNS (LGTIC), vėliau paaiškėjo, kad jaunuoliai priklausė nacionalistinei organizacijai "Juodvarniai". Žiniasklaidoje buvo pranešta, kad "Juodvarniai" rengėsi perversmui, teisėsaugos pareigūnams įvairiose vietose radus didelius kiekius sprogmenų ir šaudmenų įvairiose vietovėse. Valstybės saugumo departamentu generalinis direktorius Mečys Laurinkus ir vidaus reikalų ministras Česlovas Blažys kovo 8 d. patvirtino, jog įvykių faktų dėl gresiančio valstybės perversmo nėra. "Lietuvos aidas" žiniomis, SKAT vadovas Arvydas Pocius pranešė, kad "Juodvarnių" organizacijos nėra jokiose sąrašuose. Vidaus reikalų ministerijos vadovybė parengė įstatymo projektą dėl ginklų ir sprogmenų medžiagų savanoriško atidavimo bei ginklų įteisinimo. Dėl pasikėsimo į policijos pareigūną iškelta baudžiamoji byla.

ŽEMDIRBIŲ PROTESTAS

Vilkaviškio rajono žemdirbiai pradėjo ilgalaikę protesto veiklą,

reikalaujanti, kad Marijampolės cukraus fabrikui vyriausybė sugrąžintų ankstesnę cukrinių runkelių perdirbimo kvotą. BNS žiniomis (per LGTIC), apie 500 Suvalkijos krašto žemdirbių kovo 13 d. susirinko Vilkaviškio rajono Virbalio miestelio aikštėje, pradėjo penkių dienų protestą. Pernai Danijos įmonei "Danisco Sugar" perėmus Lietuvos cukraus rinką ir pareiškus, kad bus uždaryti Marijampolės ir Pavenčių cukraus fabrikai, jų kvota buvo perduota Panevėžio ir Kėdainių cukraus fabrikams. Tačiau "Marijampolės cukrų" pradėjo pertvarkyti ("sanuoti") firma "Arvi" ir gamykla ligšiol veikia. Tad kvota turėtų būti jai sugrąžinta, kad žemdirbiai galėtų ją parduoti savo užaugintus cukrinius runkelius.

SUMAŽĖJĘS NUSIKALSTAMUMAS

Per pirmuosius du šiu metų mėnesius Lietuvoje buvo įvykdyti 11,263 nusikaltimai arba 4,4% mažiau negu pernai tuo pačiu laikotarpiu. BNS skelbia, jog nusikaltumų mažėja jau daugiau kaip metus. Statistikos departamento duomenimis, per sausį ir vasarį Lietuvoje buvo įvykdyti 59 tyčiniai nužudymai, 63 sunkūs sužalojimai, 561 apiplėšimai. Sumažėjo visų rūšių nusikaltimų, išskyrus transporto priemonių vagysčių, kurių padaugėjo 4,6%, ir nusikaltimų, susijusių su narkotikais (padaugėjo net 36,6%). Teisėsaugos pareigūnai išaiškino beveik 40% įvykdytų nusikaltimų ir suėmė 3,767 įtariamuosius.

LIKUSI AVARIJOS TARŠA

Po geležinkelio avarijos Vaidotose, įvykusios prieš daugiau kaip mėnesį, dar renkamas išsiliejęs dyzelinis kuras. Vasario 24 d. nuo bėgių nuvirtę keturios cisternos su "Mažeikių naftos" dyzeliniais degalais. Nelaimė įvyko dėl "Lietuvos geležinkelių" tarnautojų apleidimo. Nustatyta, kad per avariją iškėjo 201 tona dyzelinio kuro, o žemėje liko 174 tonos. Aplinkai padaryta 8 mln. litų žala. "Lietuvos geležinkeliai" patyrė 140,000 litų, o "Mažeikių nafta" – 230,000 litų nuostolį, praneša BNS/LGTIC. Vilniaus apylinkės aplinkos apsaugos departamento direktoriaus P. Sakalausko teigimu, iš žemės paviršiaus tikimasi išsiurbti 50 tonų teršalų, o dalis išsivalys savaime. Tačiau neįmanoma garantuoti, kad teršalai nepateks į Pagirių vandentvę. Naftos gaminiai iš avarijos vietos į Vokės upelį nepateko.

RSJ

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,
BSc.Pharm

- 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- Nemokamas vaistų pristatymas
- Sveikatos priežiūros įrankiai

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ

\$1.99 už kilogramą +
\$20 už pristatymą

SKAMBINTI

905 545-8868 –
Asta arba Beatas Brasai

Siuntiniai paimami iš namų
nemokamai. Perduodame pinigų.

Adresas: 23 Springer Ave.,
Hamilton, Ont. L8M 2W7

Brazilijos lietuvių iškilmė Vasario 16 proga Vila Zelinoje prie Laisvės paminklo. Viduryje – lietuvių klebonas kun. PETRAS RUKŠYS. Fone – lietuvių Šv. Juozapo šventovė

Vokietijos spaudoje ir...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

kraują, nebuvęs "stiprus" katalikas. Vienok jis krikštytas mažoje šventovėje (gražiai atnaujinta geltonais dažais), nedidelė klebonija, senos kapinės. Pasakius Lietuvos nepriklausomybę su tėvais jis persikėlė į "Wilno", kurį dabar lietuviai vadina "Vilnius". Tai esąs lenkiškai-žydiškas miestas, kuriame anuomet gyveno tik 3% lietuvių. Vilniuje jis baigė Žygimanto Augusto gimnaziją, o studijas un-te pradėjo 1929 m. "Alma Mater Vilnensis". Vaikščiodamas po universiteto kiemą, Universiteto gatvę, jis prisimena kitą didelį lenkų poetą Adamą Mickevičių bei jo poemą "Ponas Tadas" (Gaila, kad šalia Č. Milašiaus anglų kalbos taip patėjo vokiškas vertimas, tikra "mišrainė", kartais sunku suprasti, tad atleiskite už galimus klaidas, K.B.). Tešiasi Č. Milašiaus monologas, jam sėdint prie upelio. Čia jis prisimena savo romaną "Dolina Isy" (Isos slėnis), sulenkėjusios bajorijos praeitį ir jos likimą. Gerai nenugirdau, bet atrodo, kad prie tos bajorijos jis priskyrė ir savo tėvus. Nuotraukoje – visa Milašių giminė, labai gražiai ap-

sirengusi, tėvas buvęs inžinierius. Puikūs Lietuvos vasaros vaizdai – miškai, pievos, besiganančios karvutės, atnaujintas Vilniaus senamiestis (Literatų g-vė pasiramstydamas lazdele žygiuoja Č. Milašius), Gedimino kalnas, bendras Vilniaus vaizdas.

Č. M. prisipažino ejęs prie Lenkijos komunistinės vyriausybės kultūros atstovo pareigas Niujorko ambasadoje, buvo linkęs jaunystėje į kairę. Susipažinęs su komunistine sistema, pasirinko emigraciją.

Filmą reikėtų teigiamai įvertinti, jeigu ne tas nuolatinis ir labai dažnai vokiečių televizijoje girdimas Vilniaus lenkiškumas.

Taip pat norėčiau priminti studijų draugą Pr. Ancevičių. Abu gyveno studentų bendrutyje Tauro kalne. Susitikę gvilendavo negeroves, "taisydavo" pasaulį, o nuėję į užėigą "išlenkdavo" stikluoką. Savo draugo prisiminimus (gal geriau nekrologą) Č. M. yra parašęs 1964 m. liepos rugpjūčio mėn. Paryžiaus "Kultura" žurnale, pavadindamas juos "O Francisčuk Ancevič". Vertimas buvo išspausdintas. "TŽ" 1997 m. kovo 4 d. "Du iškilūs vilniečiai".

Vokietijos spaudoje skelbiamas Europos žemėlapis. Ištirtais brūkšniais pažymėtos valstybės yra kandidatės į Šiaurės Atlanto sąjungą. Jų eilėje yra ir Lietuva

MARGUTIS

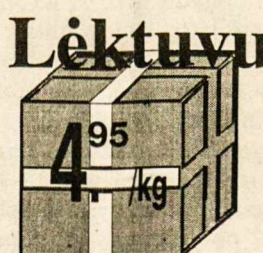
PYSANKA – V.I.M. Inc.

4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3

Tel: (416) 233-4601

Fax: (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu TIESIOG Į VILNIŲ

MES PRISTATOME!

MES GARANTUOJAME!

Pristatymo kaina \$15 už siuntinį

Tel. (416) 233-4601

Moksleivių rašinių konkursas

"Vilnijos" draugija ir Vilniaus krašto lietuvių sąjunga išeivijoje skelbia Rytų Lietuvos moksleivių rašinių konkursą "19 Lenkijos okupacijos metų" (1920-1939 m.) Temos: Mano seneliai (proseneliai) buvo lietuviai – Gyventojų padėtis lenkmečiu (lietuviškos mokyklos, skaityklos, organizacijos, spauda). – Okupantų nužudytai, kaliniai, apiplėšti Lietuvos gyventojai. – Lietuvos partizanų kova prieš Lenkijos okupaciją. – Tautoska apie Vilnių, lietuvių ir lenkus. – Šnektos (fonetika, gramatika, žodynas). – Armija krajoje Lietuvoje. – Lenkijos okupacijos padariniai (mokyklos, savivaldybės, jų rinkimai, gyventojų padėtis).

Rašinių vertinimo kriterijai: autentiškumas, išliekamoji vertė, dokumentai, šaltiniai nurodymas, darbo tvarkingumas, kalbos taisyklumas.

Rašinius įteikti "Vilnijos" draugijai iki š.m. rugsėjo 18 d.: A. Jankšto 9 - 320, Vilnius, 2600 (tel. 62 70 09).

Konkurso rezultatai skelbiami SPALIO 7 d., 11 val. A. Jankšto 9 - 228k. Premijos – nuo 300 iki 1000 litų ir paskatinamosios. Konkurso rėmėjas – Alfredas Bražys.

Kazimieras Garšva,

"Vilnijos" dr-jos pirmininkas

Hamilton, Ont.

A.a. Antaninos Asmenavičienės antrųjų mirties metų prisiminimai vyraus Juozas Asmenavičius fondui "Pagalba Lietuvos vaikams" aukoją \$500.

Už dosnią auką nuoširdžiai dėkoja –

PLV komitetas
PAGALBA LIETUVOS VAIKAMS

veiklai paremti pensininkų klubas "Azuolas" aukoją \$100.
A.a. Jono Banevičiaus atminimui užjaušdami šeimą aukoją: \$50 St. A. Urbanavičiai; \$40 – A.D.R. Mačiukai, E. Šopienė; \$30 – I. Jakabsonai; \$25 – A. Locs; \$20 – O. J. Deveikiai, A. Žvirblienė; \$10 – B. Banevičienė aukoją apmokėti laikraštį aukų paskelbimui, kurios buvo gautos a.a. jos vyro atminimui.

Dėkojame visiems už aukas.
Liudinčią Banevičių šeimą nuoširdžiai užjaučiame – PLV komitetas

Sault Ste. Marie, Ont.

KLB SAULT STE. MARIE

APVILKĖ per savo pirmininką Viktorą Vainutį papildomai atsiuntė \$800 (iš viso šiais metais \$1300) našlaičių globai Lietuvoje paremti. Pirmininkas rašo "apleistų vaikų skaičius didėja, o ištekliai riboti, todėl vėl tuo pačiu tikslu siunčiame auką". Geriesiems aukotojams dėkoja –

KLK moterų dr-jos centro valdyba

Delhi-Tillsonburg, Ont.

Delhi-Tillsonburgo apylinkės aukos Kanados lietuvių bendruomenei Vasario 16-tosios proga, pasiūstos per Kanados lietuvių fondą: \$100 – P. T. Pargauskai; \$70 – K. A. Ratavičiai; \$50 – J. K. Jauncikos, A. Klemka, P. V. Lapienai; \$40 – J. E. Mačiuliai, B. A. Stonkai; \$30 – P. O. Vėžauskai; \$20 – A. Augustine, B. V. Cvirks, V. A. Čiuprinskai, J. Jocas, M. Stankaitienė, J. Vieraitis, V. B. Vytai, P. Pekarskienė, E. Gudinskienė; \$15 – A. Aleliūnienė, L. Nemūrienė, A. Usvaltas; \$10 – S. Augustine, D. Bartulienė, L. Cibulskienė, B. Lukošienė, P. J. Pargauskai, E. R. Paulauskai, E. Ruginienė, L. Vencius, J. L. Vitai. Iš viso – \$745. T.P.

Knygų rėškla "SAMOGITA" meniškai įrašo knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Pasaulio lietuvių centro (PLC) Lemonte, IL, metinis narių susirinkimas įvyko vasario 27 d. Įvadinį žodį tarė PLC tarybos pirm. R. Griškėlis, kartu paprašydamas tylos minutę pagerbti išskelbimus narius amžinybėn ir invokaciją sukalbėti Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos kapelioną kun. A. Palioką, SJ. R. Griškėlis vadovavo ir susirinkimui. Savo pranešime džiaugėsi pernykusių metų sėkminga veikla ir visiems padėkojo, kurie prie šios sėkmės prisidėjo. PLC valdybos pirm. K. Ječius taipgi padėkojo valdybos nariams ir tarnautojams už gerai atliktas pareigas, kartu primindamas pernai įvykdytus darbus. Buvo pakeisti centro šildymo įrenginiai, įrengta didžiojoje salėje dūmų traukimo sistema, užbaigta liuanistinė mokykla patalpų statyba, pietinės sienos pastato mūro pataisymai, pastatytas Partizanų motinos paminklas ir kt. Valdybą sudarė: pirm. K. Ječius, sek. V. Jonušienė, žd. A. Saulis, pastato priežiūra – Z. Mereckis, "Bingo" vedėjas R. Kronas, krautuvėlės "Dovana" vadovė D. Glylienė, kultūrinių renginių komiteto vadovė Br. Nainienė, narė įvairiems reikalams G. Rimkienė, administratorė V. Karalienė. Iždo reikalais kalbėjo A. Saulis, primindamas, kad biudžetiniai metai buvo užbaigti su 275,056 dol. pelno, PLC turto vertė pagal knygas yra 1,556,725 dol., o rinkos kainą galėtų būti penkiaropi didesnė. Revizijos pranešimą padarė pirm. A. Antanaitis, užtikrindamas, kad knygos ir finansai tvarkomi rūpestingai. Knygas dar tikrina ir oficiali CPA firma. Į naują PLC tarybą išrinkti: R. Griškėlis, J. Kapaciškas, P. Kilius, R. Kronas, V. Lietuvininkas, G. Rimkienė ir V. Vasaitienė; revizijos komisijon: V. Jasinevičius, A. Karaliūnas ir L. Slėnys.

Brazilija
Vasario 16-tosios minėjimas Vila Zelina vietovėje vyko sekmadienį, vasario 20, kaip informuoja iš šios vietovės A. Rudys. Šv. Juozapo parapijos šventovėje Mišias atnaso kun. P. Rukšys, giedėjo Šv. Juozapo lietuvių katalikų bendruomenės choras, Mišių skaitinius atliko E. Bacevičienė, "Palangos" tunto skautų vadovė, aukas su savo žmona nešė A. Saldys, Brazilijos lietuvių sąjungos pirmininkas. Po pamaldų vyko minėjimas. Jis pradėtas Brazilijos lietuvių bendruomenės pirm. V. Tatarūnienės įvadiniu žodžiu ir Brazilijos himnu. Kalbėjo Brazilijos lietuvių jaunimo sąjungos pirm. A. Ramanauskaitė, Brazilijos lietuvių sąjungos pirm. A. Saldys, kun. P. Rukšys, Lietuvos generalinis konsulas Brazilijoje J. Valavičius. Meninės programos dalyje "Palangos" tunto skautų grupė su vadove E. Bacevičiene padainavo keturias lietuviškas dainas, pianinu palydint J. Butrimavičiui ir gitara – M. Lypui; A. Augustaitis skaitė savo kūrybos eilėraštį; Šv. Juozapo L.K. bendruomenės choras, vado-

vaujamas E. Kilčiauskaitės-Balluci, atliko keletą lietuvių kompozitorių dainų; tautinių šokių grupės "Rambynas" (vadovės S. Mikalauskaitė-Petroff, M. Žutautaitė-Zanarin ir S. Tubelytė) bei "Nemunas" (vadovai – R. Ramauskaitė-Petroff ir O. Danielis) pašoko, tautinių šokių. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

A. a. Lidija Juzėnaitė-Jocienė, gyvenusi Vila Zelina vietovėje, sausio 12 d. buvo piktadario nužudyta. Atrodo, į velionės namus įsibrovė žudikas, paprašydamas išmaldos. Velionė gimė 1927 m. sausio 21 d. Debeikiuose. Su šeima į Braziliją atvyko 1930 m., 1951 m. išejęs už Apolinaro Jočio ir užaugino du sūnus: Reinaldą, 1990 m. žuvusį automobilio nelaimėje, ir Carlos. Nuo mažens velionė gyveno Vila Zelinoje, dalyvaavo lietuvių veikloje, priklausė Marijos dukterų organizacijai, buvo Šv. Juozapo bendruomenės choro narė. Palaidota sausio 13 d. Šv. Petro kapinėse Vila Alpina vietovėje. Laidojimo apeigas atliko kun. Petras Rukšys.

Australija

Adelaidės lietuvių Lietuvos nepriklausomybės šventę minėjo sekmadienį, vasario 13. Ji pradėta pamaldomis Šv. Kazimiero šventovėje. Mišios buvo aukojamos už žuvusius Lietuvos karius ir partizanus. Prieš pamaldas ramovėnai suorganizavo Lietuvos vėliavos pakėlimą prie Šv. Kazimiero šventovės. Minėjimo programa vyko Lietuvių Namuose. Iškilmė atidarė įvadiniu žodžiu LB Adelaidės apylinkės valdybos pirm. L. Vaičiulevičienė, kartu supažindindama su pagrininiu kalbėtoju V. Januškevičiumi. Jis Vėterinarijos gydytojas, prieš 7-rius metus atvyko iš Kretingos, dabar vadovauja eksporto ir importo prekybai; yra įsijungęs į lietuvių bendruomeninę veiklą. Paskaitininkas išryškino lietuvių pastangas vėl atkovoti Lietuvos nepriklausomybę. Meninę programą atliko Lietuvių moterų oktetas, vadovaujamas G. Vasiliauskienės, padainuodamas populiarių lietuviškų dainų. Adelaidės lietuvių teatras "Vaidila" suvaidino J. Rūtenio dviejų veiksmų komediją "Žasino taukai"; režisierius – Vyt. Opulskis. Šią programą užbaigė choras "Lituanis", sudainuodamas tris visų mėgstamas dainas. Minėjimas baigtas "Marija, Marija" ir Tautos himnu.

Britanija

Mančesterio lietuvių klubo metinis narių susirinkimas įvyko š.m. sausio 8 d. klubo patalpose. Jį pradėjo klubo pirm. A. Podvoiskis, pakviesdamas tylos minutę pagerbti mirusius klubo narius. Susirinkimui pirmininkavo A. Bruzgas, sekretoriavo V. Bernatavičius. Praeitą susirinkimo protokolą skaitė A. Gudelis. Revizijos pranešimą taipogi padarė V. Bernatavičius. A. Podvoiskio pranešimu, klubo valdyba surengė Naujųjų metų sutikimą, Vasario 16-tosios ir Kovo 11-tosios minėjimus, Valstybės dienos ir Karinumenės šventes. Nors klubas turi 140 narių, bet dėl sveikatos bei amžiaus daug jų klube, pasak pirmininko, nepasirodo, o jaunimas klubui nelabai domisi. Ilgametis klubo pirm. (15 m.) A. Podvoiskis dėl blogėjančios sveikatos į valdybą nekanidatavo. Išrinkta valdyba: pirm. H. Vaneikis, sek. A. Podvoiskienė, vicepir. P. Virbickas, žd. J. Sablevičius, valdybos nariai – J. Keturakis, A. Miliūnas, Kožėra ir B. Micienė ("Europos lietuvių" 2000 m. 4 nr.). J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIU

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki2.50%	Asmenines nuo7.35%
santaukas2.75%	neklm. turto 1 m.7.55%
kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	

INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius3.75%	
180 dienų indėlius3.75%	
1 m. term. indėlius4.90%	
2 m. term. indėlius5.20%	
3 m. term. indėlius5.50%	
4 m. term. indėlius5.60%	
5 m. term. indėlius5.95%	
RRSP ir RRIF	
(Variable)2.50%	
1 m. ind.4.90%	
2 m. ind.5.20%	
3 m. ind.5.50%	
4 m. ind.5.60%	
5 m. ind.5.95%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: salvait@lynx.org
Tinklaviatė: www.fourseasonproperties.com

Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

♦ Siuntiniai į Baltijos valstybes ♦

- \$12 už vieną kubinę pėdą.
- Papildomai \$5 už 10 kg siunčiant tuo pačiu adresu kitam asmeniui.
- Prašom neruošti per sunkių dėžių.
- \$18 pristatymas iki 31 kg.
- Pagal Lietuvos muitinės įstatymus asmuo gali gauti tik 31 kg be muto.
- Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334

PRIMU SIUNTINIUS ANTRADIENIAIS IR TREČIADIENIAIS

Petras Šturmčas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Wasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558
Voyages Poltours Travel (Montrealis) (514) 521-9910

Ant beržo tošės rašyta poema

Rašytojo kunigo Juozo Stasiulio-Džiugo knygos „Danutė Rimgaudaitė“ sutikuvės Mažeikiuose

Kun. Juozas Stasiulis gimė 1895.IX.25 Mažeikių apskrityje, Sedos parapijoje, Ivoniškės kaime, ūkininko šeimoje. Kunigu buvo įšventintas 1924.VI.21 Kaune. Dirbo įvairiose parapijose, kurių paskutinioji buvo Mažeikiai.

1945 m. areštuotas Telšiuose ir 1946 m. nuteistas dešimčiai metų. Kalėjo Borovako lageryje, kur gimė jo knyga „Danutė Rimgaudaitė“. Rašė ant baltų beržo tošės skiautelių, vėliau perrašė ant gelsvų cemento maišų lapelių. Slapstė barako sienų plyšiuose, nes KGB akis stebėjo kunigą. Kartą lageryje buvo susirgęs, gulėjo ligoninėje ir buvo užmigęs lėtargo miegu. Personalas manė, kad jau miręs ir išnešė į lavoninę. Ten jis pabudo tarp ledinių lavonų. Atėję darbuotojai pamatę kunigą sėdintį – iš tos baimės griuvo su visomis durimis. Tada kunigas buvo grąžintas į ligoninę ir kiek apgydytas išrašytas. Iš lagerio paleistas 1953 m. grįžo į Lietuvą, kur vėl ėjo kunigo pareigas.

Kai jis atvažiavo į Mažeikius 1967 m. rudenį, susipažino ir buvome geriausi draugai. Visur man tekdavo jį lydėti ir globoti. Aš taip pat buvau politinis kalinys. Mes kunigą vadino Tėviu. Jis man pirmam parodė savo knygą „Danutė Rimgaudaitė“.

Per gerus bičiulius Tėvelis susipažino su literate Sofija Šviesaitė, kuri dirbo ligoninėje sekretore. Jis kreipėsi į ją, prašydamas jos išspausdinti šią jo knygą. Minėta literatė sutiko. Ji spausdindavo mašinėlės savo namuose per naktis. Vėliau autorius prašė, kad ji tą kūrinių palatintų. Sutiko, pagal jo duotus adresus Lietuvoje. Ir tai ryžosi.

Mažeikiuose Saugamas tos knygos ieškojo su žiburiu. Kiek kartų S. Šviesaitė buvo tampo. Reikalavo, kad ji rašytų pasiaiškinimus „Kokie reikalai tave ir šeimą riša su tuo kunigu?“ Bet nieko nepavyko išpešti. Sofija aiškino, kad jei dirbant ligoninėje nebuvo problemos gauti įvairių medikamentų, nes ir kunigas, ir jo šeimininkė buvo nuolat sirguliojantys. Pagelbavo stovėdama eilėse po darbo valandų, kad ką nors iš maisto nupirktų. Jos tėvukas rūpinosi visokiais ūkiškais reikalais.

Kunigas gyveno labai pavojingose vietose – iš vienos pusės saugamas ir milicija, o iš kitos – rajono prokuroras. Tėvelis Šviesaitės namuose, kurie buvo kitame miesto pakraštyje, buvo įkurdinęs konspiracinį butą. Ten su grupele inteligentų bei vietos kunigais, būdavo švenčiamos valstybinės šventės – Vasario 16 ir rugpjūčio 23-oji. Sofijos tėvukas tom naktim budėjo lauke, kad kas svetimas nevaikščiotų aplink. Rašytojas skaitydavo ištraukas iš savo „Danutės Rimgaudaitės“. Sofija visada turėdavo savo kūrybos, skirtos tai šventei, mes dalydavomės mintimis apie svajojamą Lietuvos laisvę ir kt. Prie užtemdytų langelių, prie žvakelės šviesos...

1974.VII.8 kun. Juozas Stasiulis-Džiugas išėjo į amžinybę. Palaidotas Mažeikių parapijos kapinėse. Velionis man buvo patikėjęs savo visą kūrybinę medžiagą, kad aš ją išsaugčiau. Ačiū Dieviui, tai ir įvykdžiau. Sofija Šviesaitė už nuėjimą ir kunigo laidotuves turėjo būti per tris paras ateista iš darbo. Toks buvo Saugumo įsakymas vyriausiam gydytojui. Tačiau vadovas surado išeitį, ir ji liko toliau dirbti, net pati nežinodama, kad buvo toks įsakas.

1995.IX.25 jos dėka buvo suorganizuota Džiugo 100-ųjų gimimo metinių suaktis. Šv. Mišias koncelebravo Telšių vyskupas Antanas Vaičius su vienuolika kunigų. Giedojo parapijos ir kultūros namų jungtinis choras. Pamokslą pasakė mons. Alfonsas Svarinskas. Prie buvusio velionies namelio Čiurlionio 4, atidengta ir pašventinta memorialinė lenta. Pasimelsta kapinėse.

Šiemet kovo 3 d. rašytojo knygos pasirodymo proga, po jo išėjimo iš šios ašarų pakalnės po 26 metų, Švč. Jėzaus Širdies šventovėje šv. Mišias atnašavo vietos klebonas dekanas kun. Juozas Vaičius, vikaras kun.

Juozas Rudys ir Sedos klebonas kun. Saulius Katkus. Pamokslinuosė žodžiuose buvo nuodirdžiai atsiliepta apie rašytoją kunigą, kuris šioje šventovėje darbavosi septynerius metus kaip altaris. Čia jis proza parašė ir paskutinįją knygą „Didžioji meilės auka“. Pirmoji „Zemaitijos žiedai“ buvo išleista 1936 m.

Pagrindinė Džiugo svajonė buvo kada nors išvysti savo „Danutę Rimgaudaitę“... Deja, tik mums teko laimėti ją pamatyti. Jos sutikuvės vyko Mažeikių Viešosios bibliotekos salėje. Čia sugužėjo visi pamaldų dalyviai ir kunigai.

Kunigo rašytojo akys iš portreto, prie žvakių šviesos ir gėlių, maloniai pasitiko savo gerbėjus. Suskambus kanklėmis Maironio „Lietuva brangi“ atsiėjo visa salė. Vakara vedė M. Račkauskio gimnazijos lituanistė mokytoja Laima Skabickienė, dirbanti su šiuo dienu jaunimu. Ji skaitė ištraukas iš „Danutės Rimgaudaitės“. Tarpuose skambėjo giesmės, parapijos jaunimo choro, vadovaujant vargonininkui Daliai Sprindienei. Šešiametis solistas atliko solo dalį Sofijos Šviesaitės žodžių „Tu gyva“. Sodų vidurinės mokyklos moksleivių choras padainavo keletą dainų. Trumpai kalbėjo vietos klebonas kun. Juozas Vaičius, kuris pabrėžė, kad kunigo rašytojo-poeto kelias buvo gana nelengvas. Padėkojo už visa, kas padaryta rašytojo garbei, jo vardo ir darbų išsaugojimui.

Aš, kaip kunigo testamento vykdytojas, perskaičiau velionies parašytą testamentą. Pasiūliau prisiminimų mintimis. Poetė Sofija skaitė velioniu kunigui skirtą savo eilėrašį „Apuolės Ažuolas“. Savo žodį tarė knygos leidybą inicijavęs grupės narys Petras Steponavičius, rajono savivaldybės priėmimo skyriaus vedėjas. Jis visų mūsų grupės narių vardu padėkojo nuodirdžiai savivaldybės merui Broniui Kryžui ir valdybos nariams už priitarimą lėšų išskirimui kunigo rašytojo poeto poemos „Danutė Rimgaudaitė“ išleidimui. Toliau vyko nuolat sirguliojantys. Pagelbavo stovėdama eilėse po darbo valandų, kad ką nors iš maisto nupirktų. Jos tėvukas rūpinosi visokiais ūkiškais reikalais.

Jonas Liaudinskas,
Iniciatyvinės grupės narys,
karys savanoris

Rašytojas-poetas kunigas Juozas Stasiulis-Džiugas prie savo namelio Mažeikiuose, Čiurlionio g. 4, 1968 m.

Atsiųsta paminėti

ŽEMAIČIŲ ŽEMĖ, 1999 m. 4(25) nr. Redaktorė – Mukienė Danutė. Žurnalo adresas: Mėsinų g. 4, Vilnius 10011.

BALTICUM 2000. Estland, Lettland, Litauen, Koenigsberg. Schnieden Reisen (Schillerstrasse 43, Hamburg 22767, Germany) Šauniai išleistas spalvotas kelionių katalogas ir Baltijos kraštus su daugybe informacijų.

LIETUVIŲ VASARIO 16 GIMNAZIJOS METRAŠTIS 1998/99. Leidėjas – Vasario 16 gimnazija, Lörshor Str. 1, D – 68623 Lampertheim (Huettenfeld, Germany). Paruošė – E. Jankūnas, B. Lipšienė, V. Šiugždinienė, M. Šmitienė, A. Šmitas.

LB CAPE COD APYLINKĖS ISTORIJA 1974-1999, 26 psl., paruošė Regina ir Alfonsas Petručiai. Spalvotomis ir juoda-balta iliustracijomis papuoštas leidinukas atskleidžia lietuvių veiklą tame JAV Massachusetts pusiasalyje, garsioje vasarvietėje, kurioje šiuo metu nuolatiniame gyvenime išsikūrė 110 tautiečių. Leidinys – gera medžiaga ruošiantiems lietuvių išeivijos istoriją.

KOVO 11-TOSIOS MINĖJIMO RENGĖJAI IR SVEČIAI Los Angeles mieste š.m. kovo 12 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Pirmoje eilėje iš k.: R. Apeikytė, A. Brazdžionienė, V. Markevičienė, G. Sajienė, J. Čekanauskienė, M. Keller. Antroje eilėje: Br. Seliukas, R. Dabšys, A. Polikaitis, E. Jarašiūnas, K. Saja, B. Brazdžionis, Latvijos garbės konsulas A. Raister, kun. S. Anužis, E. Skinkys, Lietuvos ambasadorus JT dr. O. Jusys, garbės konsulas V. Čekanauskas, Estijos garbės konsulas J. Freiman, konservatorių rėmėjų pirm. A. Markevičius

Ginkluoti daina ir malda

Lietuvos rašytojo KAZIO SAJOS kalba minint Kovo 11-tos akto dešimtmetį Los Angeles mieste

GERBIAMI SVEČIAI IR
MIELI TĖVYNAINIAI!

Du šimtus metų svetimųjų jungo ir tik trys dešimtmečiai laisvės – vergovės pančių žaidimų užgydyti, dvasiškai sustiprėti ir išsiugdyti viltį, kad mes daugiau nebevergausime. Su tokia viltimi minime ir 90-ųjų kovo 11-osios akto dešimtmetį, minime būdami laisvi! Ir galim pasižiūrėti, kad mūsų žalias lopinėlis pasaulio žemėlapyje talpina Lietuvos sostinę Vilnių ir Klaipėdos kraštą. Ir kad čia gyvena 85% lietuvių.

Taip jau susiklostė likimas, kad jūs, mieli tėvynainiai, laisvi čia gyvenote net penkiasdešimčia metų ilgiau negu mes tėvų žemė, kurios vardas jau buvo ištrintas iš žemėlapių. Su savo patirtimi ir išlavintu mąstymu jūs galite įžvelgti nemažą klaidų, kurių mes nesugebame išvengti atkurtoji savo valstybė. Žmonės dar nespėjo lašas po lašą išspausti iš savęs vergystės nuodų, kaip yra sakęs rašytojas Čechovas. Ir dar prisiminkim, kad per visas šio amžiaus okupacijas esam netekę beveik trečdalis savo tautos – pačių narsiausių, stipriausių, atkakliausių.

To brangiausio mūsų genofondo dalis esate ir jūs, savo nepažemintu darbu, nevaržomu protu pelnę garbingą vietą po Amerikos saule. Mus tebejungia lietuviška kilmė, gimtoji kal-

ba, rūpestis mūsų Tėvynės ateitimi ir, teisybės dėlei pasakysim, tas pats lietuviškas polinkis skaldytis... Aistringas noras įrodyti Dievui, kad Jo margam pasauliui lietuviai būna patys margiausieji.

Daugelis iš čia esančių geriausių už mane prisimena prieškario Lietuvą ir žino, kaip mes po Molotovo ir Ribbentropo suokalbio praradome nepriklausomybę ir be šūvio išleidom sovietų kariuomenę. Kaip tada patriotiškai išauklėti jaunajai kartai buvo atimta galimybė priešintis.

Jūs girdėjote, skaitėte žinote, kas dėjosi jums pasitraukus iš Lietuvos. Man belieka kai ką pridurti ir papildyti, ką mačiau, ką sužinojau apie mūsų kovas už nepriklausomybę, kurios prasidėjo sukilimu Kaune 1941-ųjų metų birželį, o paskui įvairiais būdais, įvairia forma vyko iki pat 90-ųjų metų. Ir dabar tebevyksta.

Prisiminkime gen. Plechavičiaus rinktinės vyrus, prisiminkime Lietuvos šaulius, kurių buvo kiekvienam kaime ir miestelyje, prisiminkime gimtinėje likusius karius ir karininkus, policininkus, mokytojus, pavasarininkus, tautininkus, jaunalietuvius... Pasitūrinčius ūkininkus, auginančius po kelis ūnus, ir šiaip kaimo patriotus, dar pradžiūso mokyklų lyg prieškario išmokiusius eiles:

*Tas ne lietuvis, kuris Tėvynę
Bailiai lyg kūdikis apvais...*

Visi jie bolševikų okupuotoje Tėvynėje buvo palikti be vado, be kovos taktikos, be išmintingo patarimo, kaip jiems laikytis, kaip išlikti per tuos vergovės metus ir dešimtmečius. Griebtis ginklo ar klusniai krauti maišelį kelionei į Sibirą? Iškoti Šetono, kuriam gelbstint gyvastį būtų galima parduoti sielą?

Karo pabaigę žmonės dar vylėsi, kad Vakarų valstybės, nugalėjusios fašistinį Reichą, privertus Raudonąją armiją atitraukti iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, nes jų prijungimas prie Sovietų Sąjungos buvo laikomas neteisėtu. Laukdami tokio logiško pasaulio galingųjų sprendimo, Lietuvos žmonės, ypač ir okupantų armiją šaukiami vyrai, ėmė slapstyti rūsiuose ir miškuose. Dauguma jų griebėsi ginklo tik tada, kai čekistų būriai, suradę šaukinius, ėmė juos be gailės šaudyti, deginti trobesius, kankinti namiešius.

Beveik dešimtį metų po karo trukusi partizaninė kova – pati tragiškiausia mūsų istorijoje. Metraščiuose randamas pasakojimas apie herojišką Pilėnų žūtį šimteriopu aidu kartojosi visoj Lietuvoj. Vienų išniekintus kūnus numesdavo miestelių aikštėse, – į žuvusių vietą stodavo kiti. Jie tikėjo, kad nelygioje kovoje pralietas kraujas nesusigers į tėviškės žemę be atgarsio,

kad galingieji Vakarai pagaliau sulauks kruviną Stalino kumštį. Su tokia bėstantia viltimi žuvo mažiausiai 20,000 miško brolių bei ryšininkų. Dešimteriopai daugiau buvo išstremta, šimtai sušaudyta, dešimtys tūkstančių nuteista ilgai Gulago katogai.

Kokie blankūs ir supilkę tie žodžiai – ištrėmė, sušaudė, žuvo arba nusižudė, susprogdino, kad nepatektų į baudėjų rankas... Beginkliai kaimo vaikinai kartais būdavo valkčiais prikabinti prie arklių ir velkami kartai buvo atimta galimybė priešintis.

Iš lagerių grįžęs partizanų ryšininkas Albertas Pakas knygoje „Aukštaitijos partizanų prisiminimai“ pasakoja: „Kada Amerikos prezidentu išrinko Truman'ą, 'Tiesoje' radome vieną sakinį: 'Jei Dievas padės, aš sutvarkysiu visą pasaulį'. Tada nueisiu pas partizanus šita laikraštį, perskačiau – vyrai ant kelmų šoko laimingi, sakė: 'Valio! Nebereiks mums bastytis po miškus, mes būsimė išlaisvinti nuo raudonojo maro'. Žmonės turėjo didelę viltį, kad išliks gyvi. Ir labai tikėjo Amerika“.

Toj pačioj knygoj skaitau: Vyčio apygardoj partizanai išėjo ir žuvo keturi iš penkių brolių Katliorių. Keturi broliai Mazeliai žuvo per vienerius metus. Vienas po kito išėjo į mišką ir žuvo penki broliai Sauliūnai. Jauniausiam po karo tebuvo 13 metų. Keturi broliai Kapšiai... Ir daugelis kitų. Visų namiškiai buvo žiauriai kankinami, paskui išstremti. Vyrai, merginos ryšininkės nuteistos lagerių bausmė – dažniausiai 25-riems metams.

Gamtoje vykstančioj kovoj žūsta patys silpniausi, žiopiausi ir paliegi gyvūnai. Čia buvo atvirkščiai. Žuvo patys šauniausi. Mūsų fotomenininkai yra pastebėję, jog dabar Lietuvos kaime retai kur besutiksi tokių gražių, sveikų vaikinių, kaip tie, kurie žvelgia į mus iš partizanų nuotraukų.

Gal ir mes galėjom labiau pasimokyti iš gamtos – juk ten gyvūnas, neturintis geluonies, aštrių ragų ar dantų, leidžiasi į kojas, griebiasi mimikrijos, kaip įmanomas stengiasi maskuotis, išlikti nepastebėtas ar neatpažintas... Kam partizanams reikėjo valkstyti Lietuvos karių ar šaulių uniformom? Ar vertėjo jų rėmėjams dalinti pasižymėjimų raštus, jeigu tie raštai arba apdovanojimų sąrašai vis pakliūdavo į baudėjų rankas?

Girdėjau karčiai juokaujant, kad žydus moko savo vaikus sakydami – būkite tokie gudrūs, kaip lietuviai po laiko...

Suėmus ir sušaudžius partizanų vadus – Joną Žemaitį, o vėliau ir V. Ramanauską-Vanagą, baigėsi ginkluota lietuvių kova prieš okupantus. Reikėjo, kad ir apgrai bom, ieškoti kitokių kovos ir tautos išlikimo metodų. (Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Žymioji Lietuvos istorikė mokslininkė dr. Ingė Lukšaitė jubiliejaus proga buvo pagerbta Lietuvos istorijos institute š.m. vasario 9 d. Susirinkusiems istorikams, studentams bei svečiams suakutvininkė skaitė pranešimą „Kultūrų sąveika: Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės evangelikų elitai ir Centrinės Europos intelektualai (XVI a. 5-8 dešimtmečiai)“. Šia proga buvo supažindinta su straipsnių rinkiniu „Kultūrų sankirtos“. Pateikiama suakutvininkės bibliografija, spausdinami Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos, Japonijos ir kitų kraštų istorikų straipsniai. Per 30 metų dr. I. Lukšaitė yra išleidusi keturias knygas, paskelbusi apie 40 mokslinių straipsnių.

Tarptautinę teatro dieną, kovo 27-tąją, jau įprasta geriausiems Lietuvos teatralams įteikti vadinamuosius „Kristoforus“, skulptoriaus St. Kuzmos sukurtas šv. Kristoforo statulėlės, ir 5000 Lt premijas. Kaip rašo „Lietuvos aidas“ (2000.II.3), šiemet šventę rengia Teatro sąjunga, Teatro ir kino rėmimo fondas ir Kultūros ministerija. Taupant lėšas numatyta parinkti premijoms tik vienuolika iškilųjų.

Vilniaus miesto savivaldybės choras „Jauna muzika“, įsteigtas ir vadovaujamas komp. prof. Vaclovo Augustino, pernai pasauliui, kad nepatektų į baudėjų rankas... Beginkliai kaimo vaikinai kartais būdavo valkčiais prikabinti prie arklių ir velkami kartai buvo atimta galimybė priešintis.

Žemaičių kultūros draugija, Žemaičių akademijos ir Akademinio žemaičių jaunimo korporacija „Samogitia“ jau nuo 1993 metų leidžia periodinį trimėnesinį žurnalą „Žemaičių žemė“. Leidinyje spausdinami straipsniai bendrinėje lietuvių kalba ir žemaičių kalba. Svarbesnių rašinių santraukos skelbiamos anglų kalba. Žurnalas prenumeruojamas – metams su persiuntimo išlaidomis \$25 (JAV). Turinys daugiausia Žemaitijos istorijos, kultūros, kalbos, tautosakos bei atskirų draugijų veiklos straipsnių. Žurnalą redaguoja Danutė Mukienė. Redakcijos adresas: Mėsinų g. 4 LT-2001 Vilnius; tel. ir faksas (8-22) 61-96-70. Redaktorė žurnalo darbuotojų vardu pasveikino „Tėviškės žiburius“, pradėjusius 2000-tuosius metus, atsiuntę pluoštą informacijos apie pagrindines visuomenines žemaičių kultūrinės organizacijas, jų veiklą ir spalvotomis nuotraukomis gausiai iliustruotą 48 psl. „Žemaičių žemės“ 1999 m. 4(25) numerį.

Vėl prisiminimai

*Apynėlio spurga – ašara gimtinės,
Tavyje man kvepia kaimiškas alus.
Svirne kabo tėvo pančiai*

*ašutiniai,
Dobilienoj žvengia Sartis jo eiklus.*

*Ir nedingsi niekur – vėl prisiminimai:
Tėvas raiko duoną gyslota ranka.*

Ji šventa mums buvo, tad pagarbiai imam.

*Kiek šiandien netekom.
Viešpatie, už ką?*

*Juk yra tos duonos, dobilai vis žydi,
Ir dangaus mėlynė, rodos, ta pati.
Net suabejoju, o gal čia pavydas,
Kad mintis kartoja: ma-no pra-ei-tis.*

*Ji kažkaip mokėjo ne tik raukšlę brėžti
Ar kregždutės lizdą saugot prie šelmens –*

*Buvo rūtos kvapas, linų gržties klėty,
Ji širdin įaugo, ten jau ir gyvens,*

Tu – Tėvynė

*Tave jaučiu viržyno mėly,
Švelniam bonužės krebdžes
Net ir birusis kopų smėlis
Man mena: Tu čionai esi.*

Premijos dailininkams bei diplomai leidykloms ir spaustuvoms už gražiausiai išleistas knygas buvo įteikti š.m. vasario 18 d. Vilniaus knygų mugėje „Litexpo“ parodų rūmuose. ELTOS pranešimu, vertinimui 23 leidyklos pateikė 110 knygų. Premijavimui atrinkta 14. Tris pagrindines premijas gavo dailininkai Irena Žviluolienė, Živilė Žviluolienė ir Alfonsas Žvilus už iliustracijas Martyno Vainilačio knygai „Kaulo bobos apžavai“ (leidykla „Meralas“); dail. Eug. Karpavičius už knygą „Lietuva“ (leidykla „Baltos lankos“) ir dail. R. Orantas už Fr. Villon „Rinktinės poezijos“ apipavidalinimą (LRS leidykla). Ši knygų atrankos konkursą, pavadintą „Vilnius 2000“, surengė Lietuvos kultūros ministerija, bendradarbiaudama su Lietuvos dailininkų s-ga ir Atviros Lietuvos fondu.

Poeto Aleksandro Puškino suakutvinių metų proga Adomo Mickevičiaus bibliotekoje, Vilniuje š.m. kovo 13 d. buvo atidaryta paroda „Rusijos archyvai apie A. Puškiną“. Atidaryme dalyvavo Rusijos ambasados Lietuvoje vadovai, A. Puškino draugijos Lietuvoje nariai ir kt. Kaip ELTA pažymi, didžiąją rodinį už sudaro dokumentai, laikomi Rusijos archyvuose, paveikslų reprodukcijos, poeto kūrinii laidos rusų kalba bei vertimai į lietuvių kalbą. Dauguma rodinii yra visiškai nematyti, vėliau atrasti ir saugojami.

Lituanistikos institutas, veikiantis Čikagoje, praneša, kad š.m. birželio 21-25 d.d. Lietuvoje vyks XI-tasis mokslo ir kūrybos simpoziumas, į kurį aktyviai dalyvauti yra kviečiami mokslininkai (ypač jaunieji) ir kultūros puoselėtojai. Simpoziumo taryba, norėdama paskatinti gausenį išeivijos dalyvavimą, nutarė skirti 20 stipendijų, maždaug po 500 JAV dolerių, ir tuo prisidėti prie išlaidų padengimo. Stipendijos bus skiriamos visiems už Lietuvos ribų gyvenantiems mokslininkams, pirmenybę teikiant tiems, kurių tezes patvirtins programos komitetas ir kurie bus pakviesti padaryti pranešimus. Pareiškimuose paramai gauti turi būti nurodyta nuolatinė gyvenamoji vieta, amžius, paramos dydis, paaiškinti priežastimi. Tezes galima pateikti ir skaitytį anglų kalba. Platesnę informaciją apie simpoziumo renginius teikia interneto puslapis www.lms.lt/mksll/. Registruotis tame puslapyje taip pat galima (registracija.html). Klausimus galima nukreipti E-paštu audrone lms.pfi.lt Toks simpoziumas Lietuvoje pirmą kartą vyko 1991 m. Tada buvo nutarta simpoziumus rengti kas treji metai paeiliui Lietuvoje ir Čikagoje. Pastarojoje simpoziumas įvyko 1997 m. Lituanistikos instituto adresas: 5600 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039, USA. Tel 773 434-4545; faksas 773 434-9363; E-paštas LRSC@msg.net

Snk.

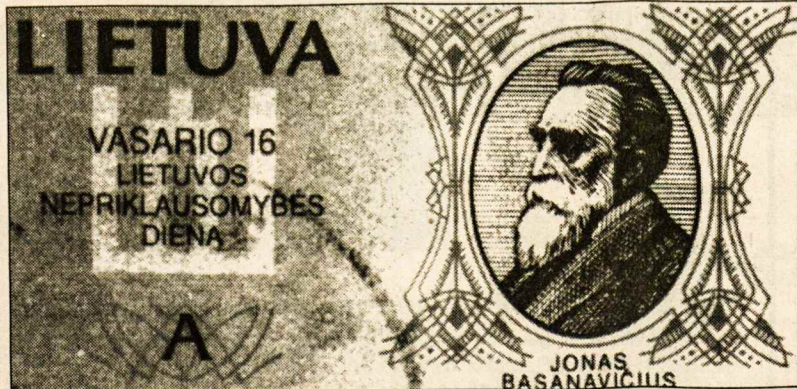
*Riekelėj duonos – Tavo kvapas,
Tu – lietaus ašara tyra,
Tu – margaspalvis rudens lapas,
Tu – mano motina gera.*

*O kančių srautas begalinis...
Sunki istorijos našta.
Užtat ir myliu: Tu – Tėvynė,
Tavoji Laisvė man šventa.*

Janina Marcinkevičienė

Žymaus lietuvių skulptoriaus PETRO RIMŠOS kūriny „Gedulas“ (1916) Ntr. „Lithuanian Heritage Magazine“

Dabartinės Lietuvos pašto ženklas

Nuotr. M. Pranevičiaus

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.25%
180-364 d. term. ind.	4.30%
1 metų term. indėlius	4.60%
2 metų term. indėlius	5.10%
3 metų term. indėlius	5.30%
4 metų term. indėlius	5.40%
5 metų term. indėlius	5.60%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.70%
1 metų GIC-met. palūk.	4.95%
2 metų GIC-met. palūk.	5.35%
3 metų GIC-met. palūk.	5.50%
4 metų GIC-met. palūk.	5.70%
5 metų GIC-met. palūk.	5.90%
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable" rate	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.95%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	5.35%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.70%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	5.90%
Taupomąją sąskaitą iki 100,000	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 100,000	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo 10,000	8.00%
Sutarties paskolas nuo 10,000	8.00%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.45%
2 metų	7.70%
3 metų	7.90%
4 metų	8.05%
5 metų	8.10%
Su keičiamu nuosimčiu 1, 2, 3 metų	6.20%

Duodame komercinius mortgičius iki \$750,000.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

• MLS skelbimas
• Komisija 3½%
• Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W. ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUJA

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIŠ – PARDAVIMU AR PIRKIMU – sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker

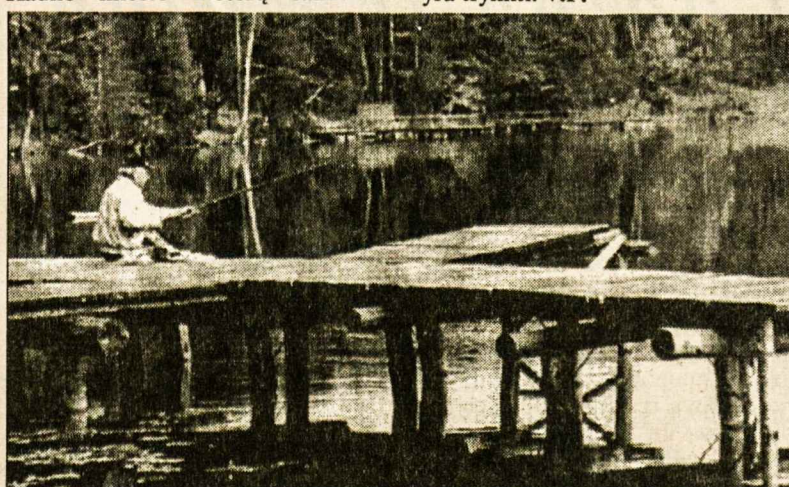
Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A9

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: LKL Kauno "Žalgiris" žengė pirmą žingsnį pusbaigmės link Lazdijuose (04-09) nugalėdamas Klaipėdos "Neptūną" 88:60. NEBL lygoje Kauno "Žalgiris" Latvijoje nugalėjo "Ventspils" klubą 76:69. LMKL (moterų) rungtynių rezultatai: Vilniaus "Lietuvos telekomas" – Vilniaus "Svaja" 88:70 ir 87:42, Kauno "Laisvė" – Panevėžio "Panevėžys" 87:72 ir 99:44, Marijampolės "Arvi-Vernitas" – Alytaus "Snaigė" 74:49 ir 76:64, Klaipėdos "Žuvėdra" – Kauno "LKKA" – Viktorija 72:53 ir 68:66. Visos laimėjusios komandos pateko į pusbaigmę.

RANKINIS: Alytuje baigėsi Lietuvos I lygos moterų rankinio čempionatas. Baigmės rungtynes laimėjo Alytaus "SM-Margiris" nugalėdamas Vilniaus "Easton AG-2000" komandą 23:18 ir 26:17. Kauno miesto moterų rankinio

Smagu buvo meškierioti šilo ežere prie Vilniaus praėjusią vasarą
Nuotr. V. Kapočiaus

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
Kai kurie vairuotojai yra nekantrūs ir įniršta, kai jiems kas trukdo greitai važiuoti. Į šiaurę nuo Montrealio, Laval kelyje buvo nušautas 28 metų keleivis. Tai įvyko dviem automobiliams sustojus ir vairuotojams pradėjus ginčytis. Kitu atveju, viena moteris po tokio ginčo gavo širdies priepuolį ir mirė.

Nova Scotia premjeras J. Hamm nustebino provincijos valdžios tarnautojus savo pranešimu, kad ketinama panaikinti 5 departamentus, trečdaliu sumažinti valdžios tarnautojų skaičių ir privatizuoti valdžios kontroliuojamas įmones.

Kvebeko liberalų dauguma yra nusivylę savo vadovu federaciniu liberalų statyiniu J. Charest. Liberalai nenori, kad Kvebekas atskirtų nuo Kanados, bet pageidauja, kad būtų pakeista konstitucija, ir provincijos turėtų daugiau savivaldos. Su tuo nesutinka federacinės valdžios ministeris pirmininkas J. Chretien. Kai Kvebeko partija sumažino mokesčius, paskyrė daugiau pinigų sveikatos apsaugai ir švietimui, tai L. Bouchard vertinimas pakilo.

Patariama nevalgyti pavasarinio derliaus aviečių ir juodųjų uogų, kurios įvežamos iš Gvatemalos. Sveikatos valdybos medikė B. Yaffe nori, kad federacinė valdžia uždraustų įvežti tas uogas, nes yra galimybė susirgti viduriavimu, pradedama vėmti ar atsiranda šleikštulys. Tai sukelia vadinamasis parazitas "ciklosporazė".

Laukiama, kad Ontario

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)
RESP, RRIF, LIF ANNUITY, RRSP
Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvos Namus)
416 588-2808

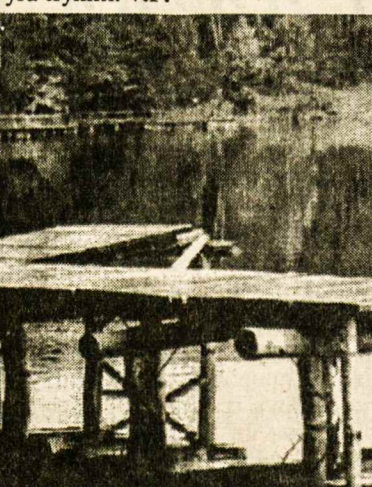
WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinė pusė Queensway; prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

čempione tapo "Garliavos – Gojauš" komanda, nugalėjusi "Žalgirio – LKKA" sportininkes 20:19.

FUTBOLAS: LFL rezultatai: Kauno "Atletas-Inkaras" – Vilniaus "Žalgiris" 0:1, Alytaus "Dainava" – Kauno "Karėda" 1:2, Panevėžio "Ekranas" – Klaipėdos "Atlantas" 3:1, Vilniaus "Polonija" – Gargždų "Banga" 3:0, Kauno "Kaunas" – Kėdainių "Nevėžis" 0:0.

SOKIAI: Tarptautinės sportinių šokių federacijos pasaulio įvertinimo varžybos Singapore klasikinų šokių programoje Kauno "Sūkurio" klubo šokėjai Artūras Bizakas ir Edita Daniūtė tarp 28 porų iš 11 šalių laimėjo antrą vietą. Tarptautinės sporto šokių federacijos įskaitoje jie tarp 1015 porų užima trečią vietą. Pietų Amerikos šokių programoje Kauno "Dileksos" šokėjai Robertas Maleckis ir Inga Širkaitė taip pat buvo antri, o tarptautiniame įvertinime tarp 1050 porų yra trylikti. V.P.

Rimantas Kaukėnas, iškilus Seton Hull universiteto krepšinio rinktinės žaidėjas

Lietuviai krepšininkai JAV
Kiekvienais metais JAV universitetų krepšinio aikštėse pasirodo bent keli lietuviai. Ir šiemet JAV-bėse mokosi ir žaidžia du lietuviai.

Rimantas Kaukėnas Seton Hull universitete studijuoja informacijos vadybą ir žaidžia krepšinį universiteto rinktinėje. Jo komanda universitetų pirmenybėse po kelių laimėjimų pralaimėjo Oklahomo State 66:68. Šiose rungtynėse R. Kaukėnas surinko daugiausia taškų – 17. Lietuvos vardas Seton Hull gerai žinomas, čia žaidė Artūras Karnišovas, kuris po kelerių metų buvo išrinktas geriausiu Europos krepšininku. Taip pat – Marius Janulis, kuris krepšinį žaidė NCAA baigė, bet vėliau pasirinko kompiuterių specialybę.

Darius Songaila žaidžia krepšinį Wake Forest universitete. Kvietų universitetų žaidynėse Wake Forest laimėjo pirmą vietą, baigėme įveikę Notre Dame. Pusbaigmio rungtynėse, po pratęsimo, nugalėjo N. Carolina State 62:59. Šiose rungtynėse D. Songaila surinko daugiausia taškų – 18. Jo 6 taškai pratęsime nulėmė laimėjimą. A.S.

Skautų veikla
• Balandžio pradžioje Toronto lankėsi LSS Skautybės fondo pirmininkas vs. fil. P. Molis. Šalia tarnybinių įsipareigojimų aplankė savo brolius ir paliko knygų "Lietuvišką skautybę" naujam Kanados rajono Sk. fondo igaliojiniui j.s. A. Empakeriui.

• Prityrusių skautų draugovė, vadovaujama s. fil. A. Simonavičiaus, surinko ir paruošė keletą deščių knygų. Jas perdavė Prisiškimo parapijos išnuotomam talpintuvui, kad siuntą nugalbentų į Lietuvą. F.M.

• Gamtos ramybė kalba garsiau nei balsingas choras

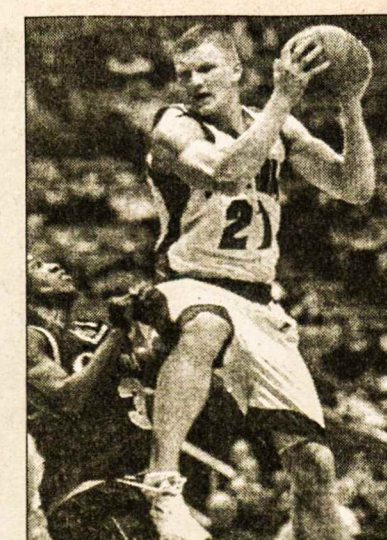
TURNER & PORTER
LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SŪSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPEDEYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIŠ
- PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILIOS ĮRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRUJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
 23 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
 23 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
 23 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Rimantas Kaukėnas, iškilus Seton Hull universiteto krepšinio rinktinės žaidėjas

Lietuviai krepšininkai JAV
Kiekvienais metais JAV universitetų krepšinio aikštėse pasirodo bent keli lietuviai. Ir šiemet JAV-bėse mokosi ir žaidžia du lietuviai.

Rimantas Kaukėnas Seton Hull universitete studijuoja informacijos vadybą ir žaidžia krepšinį universiteto rinktinėje. Jo komanda universitetų pirmenybėse po kelių laimėjimų pralaimėjo Oklahomo State 66:68. Šiose rungtynėse R. Kaukėnas surinko daugiausia taškų – 17. Lietuvos vardas Seton Hull gerai žinomas, čia žaidė Artūras Karnišovas, kuris po kelerių metų buvo išrinktas geriausiu Europos krepšininku. Taip pat – Marius Janulis, kuris krepšinį žaidė NCAA baigė, bet vėliau pasirinko kompiuterių specialybę.

Darius Songaila žaidžia krepšinį Wake Forest universitete. Kvietų universitetų žaidynėse Wake Forest laimėjo pirmą vietą, baigėme įveikę Notre Dame. Pusbaigmio rungtynėse, po pratęsimo, nugalėjo N. Carolina State 62:59. Šiose rungtynėse D. Songaila surinko daugiausia taškų – 18. Jo 6 taškai pratęsime nulėmė laimėjimą. A.S.

Skautų veikla

• Balandžio pradžioje Toronto lankėsi LSS Skautybės fondo pirmininkas vs. fil. P. Molis. Šalia tarnybinių įsipareigojimų aplankė savo brolius ir paliko knygų "Lietuvišką skautybę" naujam Kanados rajono Sk. fondo igaliojiniui j.s. A. Empakeriui.

• Prityrusių skautų draugovė, vadovaujama s. fil. A. Simonavičiaus, surinko ir paruošė keletą deščių knygų. Jas perdavė Prisiškimo parapijos išnuotomam talpintuvui, kad siuntą nugalbentų į Lietuvą. F.M.

• Gamtos ramybė kalba garsiau nei balsingas choras

TURNER & PORTER
LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinė pusė Queensway; prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SŪSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPEDEYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIŠ
- PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILIOS ĮRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRUJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
 23 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
 23 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
 23 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 115 milijonų dolerių

MOKA:

3.00% už 30-89 dienų term. indėlius	
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius	
4.30% už 180-364 dienų term. indėlius	
4.60% už 1 m. term. indėlius	
5.10% už 2 m. term. indėlius	
5.30% už 3 m. term. indėlius	
5.40% už 4 m. term. indėlius	
5.60% už 5 m. term. indėlius	
4.70% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.95% už 1 m. GIC invest. pažym.	
5.35% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.70% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.90% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.95% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
5.35% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.70% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.90% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
4.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10,000	8.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų	7.45%
2 metų	7.70%
3 metų	7.90%
4 metų	8.05%
5 metų	8.10%
su keičiamu nuosimčiu	6.20%

Duodame:
– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgičius iki 95% įkainoto turto;
– ribotą kredito paskolas (Line of Credit) ir
– komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

MasterCard **Interac** **Cirrus**

Lietuvos banko proginių monetų pardavimas.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239
Elektroninis paštas: parama@total.net Tinklapis: www.parama.net

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglington ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel **ALGIS MEDELIS**
International Ltd
133 Roncevalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!
Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.

SKRENDAM ĮVAIRIOMIS TRĄSOMIS.
Bilietu kainos išskrendantiems iki balandžio pabaigos – nuo 829 dolerių
išskrendantiems iki 25 gegužės – nuo 939 dolerių
išskrendantiems iki 14 birželio – nuo 949 dolerių
vasaros kainos – pradedant nuo 1099 dolerių

SKAMBINKITE ALGIUI MEDELIIUI – UŽSISAKYKITE JAU DABAR!
Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandos.
ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBŲ DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVIŲ TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Bloor West Village
DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS
(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Astra Travel
& Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

- * Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą *
- * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
- * Dokumentų vertimą * Išskietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
- * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
- * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *

VISŲ SKRENDANČIŲ Į LIETUVĄ ŠIA VASA! DĖMESIUI!

Iki balandžio mėn. pabaigos vyksta bilietų išpardavimas: kaina priklauso nuo išvykimo datos. Teiraukitės! Taip pat galime pasiūlyti nebrangiai viešbutį Vilniuje.

TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

Kanados Lietuvių *Foradas*
Lithuanian Canadian *Foundation*
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalingumams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.
Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Naujasis Lietuvos ambasadorius Kanadai RIMANTAS ŠIDLAUSKAS su Toronto Maironio mokyklos jaunimu. Dešinėje – Lietuvos gen. garbės konsulas H. LAPAS, už jo stovi mkt. N. BENOTIENĖ

Jaunimo kongreso šaukliai

Jubiliejinis, dešimtas pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyks šių metų gale, kalėdinių atostogų metu. Kongreso pradžia 2000 m. gruodžio 22 d. Sydneyje (kur taip pat vyks Australijos lietuvių dienos ir Australijos lietuvių sporto šventė) ir baigsis 2001 m. sausio 11 d. Melburne. Balandžio 14-18 d.d. Kanadoje lankysis šaukliai iš Australijos. Tai Linas Seikis ir Melisa Savickaitė iš Melburno.

Linas Seikis, gimęs Melburne, Australijoje, baigė Melburno universitetą valdymo srityje ir šiuo metu dirba valdytoju įmonėje. Linas yra skautas ir Australijos lietuvių jaunimo sąjungos narys. Dalyvavo VI-tame PL jaunimo kongrese atstovu iš Australijos. Jis yra X-tojo PLJK organizacinio komiteto vicepirmininkas.

Melisa Savickaitė – taip pat gimusi Melburne. Baigė Mel-

burno universitetą meno srityje. Šiuo metu dirba kaip profesionali fotografė. Dalyvauja lietuviškoje veikloje nuo pat vaikystės. Šoko "Malūnėlėje" ir "Gintare", baigė šeštadieninę mokyklą, lankė Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Yra skautė ir buvo moksleivė ateitininkė. Dalyvavo VI-tajame jaunimo kongrese Australijoje. Atstovavo Australijos jaunimui VII-tajame jaunimo kongrese Pietų Amerikoje ir nuo 1990-ųjų metų – aktyvi Australijos lietuvių jaunimo sąjungos narė. Redaguoja jaunimo puslapį "Mūsų pastogėje".

Šie šaukliai visą balandžio mėnesį paskyrė misijai – aplankyti pagrindinius lietuvių telkinius Kanadoje ir JAV. Savo užduotį pradeda balandžio 6 d. Čikagoje. Balandžio 13 – Klyvlande. Balandžio 14-18 d.d. bus Kanadoje, ypač Toronte. Iš Toronto vyks į Vašingtoną, Niujorką ir baigs kelionę Los Angeles mieste. Balandžio 30 išskrenda atgal į Australiją.

Lino ir Melisos susitikimus su visuomene, jaunimu, įvairiomis lietuvių bendruomenių valdybomis bei finansinėmis institucijomis organizuoja kraštų lietuvių jaunimo sąjungos skyriai: Čikagoje – Nida Bichnevičiūtė, Klyvlande – Dainius Zalensas ir Andris Dunduras, Vašingtone – Julika Minkūnaitė ir

Rita Kalvaitytė-Skučienė, Bostone – Rita Sakutė ir Naida Snipaitė, Niujorke – Romas Garbaliuskas, Los Angeles – Auris Jarašiūnas, Povilas Pakuckas ir Daina Žemaitytė.

Toronte pagrindinis organizatorius yra Kanados lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Matas Stanevičius. Lino ir Melisos pristatymą visuomenei Lietuvos kankinių parapijoje sekmdienį, balandžio 16 po 9.30 val. ryto Mišių Anapilyje organizuoja parapijos jaunimo sekcija, Gintaro Karasiejaus vadovaujama. Prisikėlimo parapijoje pristatymą visuomenei metinio parapijos susirinkimo proga sekmdienį, balandžio 16 nuo 12 val. parapijos salėje organizuoja parapijos jaunimo sekcija, vad. Ginto Neimano. Toronte Linas ir Melisa taip pat susitiks su Kanados lietuvių bendruomenės valdyba, Kanados lietuvių fondu, Kanados lietuvių jaunimo sąjunga, Tautinių šokių šventės organizatoriais, "Tėviškės žiburių" redakcijos patalpose.

Šių dviejų entuziastingų jaunų išeivijos veikėjų pagrindinė kelionės užduotis – papasakoti ir pakviesti kuo daugiau jaunų ir vyresnių šiaurės Amerikos tautiečių į jaunimo kongresą Australijoje.

Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

- ♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 **Tel.: 905 271-7171**
(į vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST.W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

Neringa Inc. su Nek. Pr. Marijos seserimis
organizuoja ir praveda stovyklas
"Neringos" stovyklavietėje, Vermonte

'NERINGOS' STOVYKLOS 2000

LIETUVIŲ KALBA liepos 9-23 d.d. – vaikams 10-16 metų
liepos 23-29 d.d. – vaikams 6-10 metų
liepos 23-29 d.d. – vaikams 13-16 metų
liepos 30-rugpjūčio 5 d.d. – šeimoms su mažais vaikučiais
ANGLŲ KALBA - LIETUVIŲ KILMIS
birželio 30 -liepos 4 d.d. – šeimoms su mažais vaikučiais
rugpjūčio 6-19 d.d. – vaikams 7-16 metų.

INFORMACIJA-REGISTRACIJA
kreiptis į Daną Grajauskaitę:
66 Salisbury Rd. Watertown MA 02472
tel. 617-923-4583 e-mail: neringai@yahoo.com

Did you know?

- Finnair flies daily between Helsinki and Vilnius.
- Finnair will operate leisure flights between Toronto and Helsinki 3 times a week this summer.
- Finnair flies scheduled flights to over 50 destinations worldwide.
- Finnair also operates leisure flights to over 60 destinations worldwide.
- Finnair was established in 1923 as Aero Oy.

Your trusted experts to Finland, Scandinavia, Baltics and Northern Europe in Canada since 1968

Telephone 416 222-0740
Web www.finnair.com

TORONTONT

Anapilio žinios

– Balandžio 4, antradienį, palaidota a.a. Edita Miliuskienė, 84 m. amžiaus.

– Balandžio 16, sekmadienį, parapijos salėje po 9.30 v.r. Mišių jaunimo sekcija rengia Australijoje vykšančio Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pristatymą. Kalbės atstovai iš Australijos. Bus rodomos skaidrės ir atsakinėjama į klausimus.

– Anapilio knygyne galima įsigyti velykinių sveikinimo atvirukų. – Šventųjų metų giesmių šventė – „Kristui gieda Lietuva“ – vyks liepos 2 d. Vilniaus Kalnų parke. Šventės komiteto pirmininkas vysk. Juozas Preikšas prašo tai šventei aukų, kurias galima siųsti per mūsų parapiją.

– Paramos prašo vaikųčių savaitraštis „Kregždutė“. Tai visos Lietuvos mažiesiems skirtas krikščioniškos ir tautinės dvasios laikraštėlis. Redakcijos adresas: J. Bilūno gatvė 20 - 15, LT4930 Anykščiai, Lietuva. Aukojantiems per mūsų parapiją bus išduodami nuo valstybinių mokesčių atleidimo pažymėjimai.

– Mišios balandžio 16, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Alfonsą Dausą (XXXIII metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Oną-Mariją Lapavičienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, balandžio 15, šeštadienį: 3 v.p.p. už Jono Dručkaus šeimos mirusiųs.

Išganytojo parapijos žinios

– Ši penktadienį, bal. 14, 7 v.v. Išganytojo šventovėje įvyks moterų Gavėnios apmąstymo vakaras. Apmąstymo žodį tars Rūta Žilinskienė.

– Sekmadienį, bal. 16, 11.15 v.r. Verby sekmadienio pamaldos.

– Did. penktadienio pamaldos su Šv. Komunija 11.15 v. ryto.

– Velykų ryto pamaldos 11.15 v.

– Išrinkta nauja moterų draugijos valdyba: V. Norvaišienė – pirmininkė, A. Langienė – vicepirmininkė, A. Kasulytė – sekretorė ir G. Povilaitienė – įdomininkė.

– Parapijos valdybos nutarimu, skelbiame vąjį paremti šią vasarą rengiamai Evangelikų namų stovyklai Lietuvoje. Šią stovyklą kasmet organizuoja ir vadovauja diak. Liudas Miliuskas, talkinant Klaidėdus evangelikų teologijos studentams. Išlaikyti vieną jaunųjų-olę stovyklose reikia 25. Pradedant Verby sekmadienio pamaldomis, šiam reikalui bus išdaliniami specialūs vokeliai. Visi aukotojai metų pabaigoje gaus oficialų pakvitavimą.

Maironio mokyklos žinios

– Velykų senelė aplankys mokyklą balandžio 15 d.

– Antrasis tarptautinis jaunimo kalbų simpoziumas vyks balandžio 15 d. Don Bosco mokykloje. Lituanistinių kursų mokiniai, Nijolės Benotienės globojami, atstovaus lietuviams. Ta proga šoks vyriausia „Gintaro“ grupė.

– Mons. Kazimieras Vasiluskas, buvęs Sibiro tremtinys bei Vilniaus katedros klebonas, aplankė lituanistinius kursus balandžio 8 d. Įdomiai pasikalbėjo su mokiniais apie Sibiro laikus bei dabartinę Lietuvą.

– Balandžio 22 d. pamokų nebus.

Muziejaus žinios

– John ir Doris Margiai paaukojo \$200. Dėkojame už prisidėjimą išlaikyti muziejų-archyvą.

– Nuosirdus acū buvusiems „Varpo“ choro nariams, kurie uždarydami choro sąskaitą, paskyrė mums 300 dol. auką. Choras „Daina“

– „Angeliukų“ chorui \$50 au-

kojo A. Augaitienė.

Išėjusių lietuvių klierikų studijų fondai

\$50 au-kojo J. R. Karasiejai.

– Šventųjų metų giesmių šventei Vilniuje \$50 au-kojo P. O. Vėžauskai.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priimanamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

Asmenys ar organizacijos, paaukoję 5000 dol. ar daugiau Slaugos namų statybai, galės įsiamžinti lentelėje virš kambario durų kaip mecenatai to kambario įrengimui.

\$250 (\$1,250) – PRANĖ KRIVICKAS, Hamilton, ON
\$100 (\$1,620) PETRAS BRIDICKAS, Creemore, ON

Nuosirdžiai dėkoja – Lietuvių slaugos namų vajeus komitetas

Prisikėlimo parapijos žinios

– Pracitą sekmadienį, bal. 9, per 10.15 v. Mišias giedoja Toronto vyrų choras „Aras“, vadovaujamas muz. Lilės Turūtaitės.

– Mons. K. Vasiluskas sekmadienį, bal. 9, užbaigė parapijos Gavėnios susikaupimą.

– „Atgaivink“ programos paskutinės ketvirtos ciklo savaitės tema yra „Mokinio pasiuntinystė“ žodžiu ir pavyzdžiu skelbti Gerąją Naujieną.

– Trečiojo Šv. Pranciškaus Asyžiečio ordino narių Mišios ir susirinkimas šį ketvirtadienį 10 v.r.

– Pirmos Komunijos iškilmės vyks gegužės 7 d. per 10.15 v. Mišias. Šiam įvykiui pasiruošti repeticija bus šventovėje gegužės 3 d., 6 v.v. Sutvirtinimo Sakramenta suteikti atvyksta vysk. P. Baltakis, OFM, gegužės mėn. 14 d.

– Ši sekmadienį, balandžio 16, 12.30 v.p.p. parapijos salėje vyks parapijos metinis susirinkimas. Bus renkama pusė parapijos tarybos narių ir padaryti įvairūs pranešimai iš parapijos tarybos veiklos ir parapijos persikėlimo komiteto. Susirinkimo metu jaunimo atstovai iš Australijos padarys pranešimą apie artėjantį X-tą Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą.

– Talpintuvus siuntai į Lietuvą, kurį užsakė parapijos tarybos labdaros sekcija, bus kraunamas šį šeštadienį, balandžio 15, parapijos kieme. Jei kas galėtų prisidėti darbu ar norėtų ta progą ką nors pasiūti giminėms į Lietuvą, yra prašomi skambinti į klebonijos raštinę.

– KL kunigų vienybė planuoja maldininkų kelią į Lietuvą dalyvauti Antrajame Lietuvos eucharistiniame kongrese, birželio 1 - 4 d.d. ir aplankyti įdomiausias Lietuvos vietas. Kalionės kaina įskaitant viešbutį, transportaciją ir tris valgius kasdien yra \$2,005 (Kan.). Įmokėti \$500 reikia iki balandžio 16 d. Daugiau žinių galima gauti „Astra Travel“ 538-1748 ar klebonijoj.

– Parapijos persikėlimo vajeus žemei pirkti jau sutelkė \$1,436,565. Vajeus bus tęsiamas toliau, nes reikės nemažai lėšų statybai užbaigti ir inventoriumi pirkti.

– Mišios sekmadienį, balandžio 16: 8.15 v.r. už Griganavičių šeimos mirusiųs; 9.15 v.r. už a.a. Alfonsą ir Salomėją Pundzius; 10.15 v.r. už Dervinių ir Juskevičių šeimų mirusiųs, už a.a. Balį Matulevičių, už Kanapeckų, Tamolynų ir Kirkilų šeimų mirusiųs; 11.30 v.r. už a.a. Stasį Kuzną.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio popietėje, balandžio 9, dalyvavo 174 asmenys. Svečių knygoje pasirašė – M. ir J. Andriukaičiai iš Newmarket, Ont. Pranešimą padarė LN moterų būrelis narė Birutė Jankauskienė.

– LN valdybos posėdis – balandžio 20 d., 7 v.v.

– LN valdyba po kovo 26 d. įvykusio metinio susirinkimo pasiskirstė pareigomis: pirm. R. Steponas, vicepirm. T. Stanulis, išd. J. Slivinskas, sekr. E. Pamaitis. Komitetų pirmininkai: Slaugos namų – R. Juodis, bingo – E. Pamaitis, „Lokio“ A. Biškevičienė, statybos ir remonto – R. Sonda, narių verbavimo ir stipendijų fondo – B. Degutis, socialinių reikalų – L. Pocienė, visuomeninių ir kultūrinių renginių A. Skilandžiūnienė.

– Slaugos namų statybai au-kojo: O. Olekaitė – \$100, M. E. Kazakevičius – \$100 (190), P. Vytė – \$100 (700), P. Bridickas – \$100 (1620), P. Krivinskas – \$250 (1250), A. Kanapka – \$100 (300), J. Raškuskas – \$100. Slaugos namų vajeus komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuosirdų dosnumą ir paramą Slaugos namams.

– Balandžio 13-14 d.d. nuo 11 v.r. iki 9 v.v. LN moterų būrelis rengia drabužių, įvairių daiktų bei smulkių baldų išpardavimą – BAZARĄ, kuris įvyks LN salėje „B“. Gautas pelnas skiriamas Slaugos namų statybos fondui paremti. Dėl platesnės informacijos prašome kreiptis į LN raštinę tel. 416 532-3311.

– Lietuvių Namai ir LN moterų būrelis rengia velykinius pietus balandžio 30 d., 1 v.p.p. Karaliaus Mindaugo menėje. Bus įdomi programa, atvyks Velykų senelė su dovanėlėmis vaikams. Pelnas skiriamas Slaugos namų statybai.

MENINĖ PROGRAMĄ atliks Toronto chorai „ARAS“ ir „ANGELIUKAI“
(vad. L. Turūtaitė, N. Benotienė)

PRAMOGINĖJE DALYJE galėsite pasidžiaugti smagia orkestro „Zagarai“ šokių muzika.

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais).

PASIVAIŠINSITE skaniais J. Gorklienės gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

VAKARO PRADŽIA – 6.00 v.v.,
50-mečio paminėjimo ir meninės programos – 6.30 v.v.

KANADOS LIETUVIŲ FONDO metinis narių susirinkimas

įvyks 2000 m. gegužės 6, šeštadienį, 9.30 v.r.,

Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. West
DLK Gedimino menėje, III aukšte.

Registracija prasideda 9 val. ryto.

KLF taryba

Buvęs Kauno dailės instituto rektorius prof. Palys gegužės 7, sekmadienį, 2 v.p.p. skaitys vaizdais pailiustruotą paskaitą „Meninės kūrybos ypatumai ir Lietuvos menas tarp Rytų ir Vakarų“. Rengia Toronto LN kultūros komisija. Visi kviečiami. G.B.

Anapilio moterų būrelis „Tėviškės žiburių“ 50-mečio proga paaukojo \$500.

Londono katalikų vyrų draugija „Tėviškės žiburių“ 50-mečio proga paaukojo \$100.

A. a. Juozas Vaškela savo testamentu Kanados lietuvių bendruomenei paliko \$10,000.

Kanados lietuvių bendruomenei au-kojo: St. Catharines – \$50 – V. A. Zubai; \$20 – A. M. Gverzdžiai, S. S. Zubrickai, J. Bieliūnas (Welland), J. Dervaitis, J. Tauteras, J. Žemaitis; \$10 – V. Satkus. Toronto – \$50 – S. Kėkštas, M. Putrimas.

Julius ir Stefa Sinkevičiai, nuolatiniai ir dosnūs tremtinių ir apleistų vaikų globos Lietuvoje rėmėjai, savo mirusio brolio a.a. Juozo Sinkevičiaus šviesiam atminimui pagerbti atsiuntė \$200 auką.

A. a. Juzelės Jonaitienės šviesiam atminimui pagerbti, Antanas ir Cesė Pažerūnai, paaukojo \$40 vaikų kaimui „Vai-ko tėviškės namai“ paremti. Geriesiems aukotojams dėkoja – **KLK moterų dr-jos centro valdyba**

Kun. Donatas Stulpinas, Plungės parapijos klebonas, dėkoja tautiečiams – S. Štukienei, A. Karosui, B. Galinienei, B. Vilkienei, O. Azubalienei, O. Dimantienei, M. Dauksienei, V. Gudačiui, B. Prakupienei, O. Marcinkevičienei, A. Totaraičiui, A. ir K. Ivanauskams ir p. Audronei – aukomis parėmusiems Plungės Lurdo sutvarkymą.

A. a. Magdalenos Krilavičienės vienerių metų mirties su-kaččiai paminėti vyras Pranas ir šeima „Tėviškės žiburiams“ au-kojo \$200.

A. a. Alfonso Dausos 33 metų mirties atminimui pagerbti (1967 m. balandžio 15 d.), dukte Aldona ir žentas Mečys Empakeriai „Tėviškės žiburiams“ au-kojo \$50.

A. a. Petro Balytos atminimui, vietoje gėlių A. Čerškienė ir H. Kairienė „Tėviškės žiburiams“ au-kojo po \$20.

A. a. Matildos Renkienės atminimui E. Beržaitienė su šeima „Tėviškės žiburiams“ au-kojo \$20.

Šv. Jono lietuvių kapinėms au-kojo: \$100 – A. Žvirblienė; \$25 – S. Juškevičius (a.a. Irenos Juškevičienės atminimui).

Kristaus prisikėlimą švenčiantiems sergantiems vaikams „Kovai su vėžio liga“ Lietuvoje au-kojo: \$250 – Aldona Aleliūnienė; \$30 – Veronika M.P.

“Tėviškės žiburių” 50 metų sukaktuvinis

SPAUDOS VAKARAS

2000 m. balandžio 29, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje

Dalyvaukime visi ir paremkime savo laikraštį!

STALUS (po 8 asmenis) bei vietas užsisakykite iš anksto šio-kiadieniais „TŽ“ administracijoje telefonu 905 275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. **BILIETO KAINA – \$25 asmeniui** (koncertas ir vakarienė su vynu).

Visus dalyvauti kviečia –

“Tėviškės žiburių” leidėjai

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija surinko \$280 Lietuvos antrojo eucharistinio kongreso komitetui. Pinigus nuvežė kun. Stanislovas Kazėnas, SJ, grįždamas į Lietuvą po studijų.

Pirmoji Komunija Aušros Vartų parapijoje bus gegužės 14 d. Vaikučiai nuosekliai ruošiami, o jų tėveliai tariai, kaip iškilmingiau ir puošniau tą šventę atšvęsti.

Katalikės moterys jau pradėjo ruošti Velykų popietei, kuri įvyks Atvelykio sekmadienį, balandžio 30 Aušros Vartų parapijos salėje. Velykinį maisto stalą bandys papuošti ne tik margučiais, bet ir iš Kauno atvežtu šokočiu. Meninė programą atliks Montrelio „Gintaro“ tautinių šokių smaguš šokėjai. Jie per žiemą repetavo ir rengiasi šią vasarą dalyvauti XI-oje tautinių šokių šventėje Toronte.

Bučiųnių šeima grįžo į Kanadą. Prieš šešerius metus gydytojas Vytautas Bučionis su žmona gydytoja, aklu šešerių metų sūneliu ir dukrele atvyko į Kanadą pagal tarptautinę pasikeitimo programą. Čia ši šeima išgyveno ketverius metus. Per tą laiką išryškėjo jų aklojo Vytkuto muzikiniai gabumai – skambina pianinu, pats kuria kompozicijas, pamėgdžioja paukščių švilpavimus. Jis čia lankė aklujų mokyklą ir McGill universiteto

konservatorijos fortepijono klasę.

Prieš dvejus metus Kanados imigracijos ministerija, kaip neteisėtai gyvenančius išsiuntė atgal į Lietuvą ir kartu paaiškino, kaip jie gali legaliai grįžti Kanadon. Ir taip šių metų kovo antroje pusėje jie atsi-rado Montrealyje. Čia juos globoja labai rimta labdaros organizacija „Sun Youth“.

„The Gazette“ įdėta trečia-lia puslapio straipsnyje su jų nuo-trauka Vytkutas džiaugiasi Kanado-je esančiomis geresnėmis sąlygomis mokytis, nes Vilniuje net ir „Brail-le“ knygų tėra nedaug. Įdomus su-tapimas. „Lietuvos aidas“ kovo 16 d. skelbia aklo pianisto V. Bučionio kūrinių koncertus, kurių vienas ko-vo 17 d. turėjo įvykti Stasio Vainiū-no namuose ir kitą dieną – Vilniaus B. Dvariono muzikos mokyklos ma-žojoje salėje. Ten pat minima kad mažasis Vytkutas mokosi Vilniaus „Lyros“ muzikos mokykloje lanko J. Juozapaičio kompozicijos klasę. Įdomu, kad „Lietuvos aidas“ nieko neužsimena apie Bučiųnių išvykimą į Kanadą, nors čia buvo tik kelių dienų skirtumas.

A.a. Jonas Čialka mirė, sulau-kęs 76 metų amžiaus. Po gedulinį pamaldų Šv. Kazimero šventovėje balandžio 3 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko žmona ir sūnus. B.S.

Montrealio dainos vienetas „Aušra“ atlieka meninę programą Otavos lietuviams Vasario 16 minėjime
Nuotr. R. Kličiūnas

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

D Ė K O J A M E už pasitikėjimą pavedant mūsų įstaigai Jūsų apdraudas **PER 45 METUS**

Esame apdraude 75% Montrealyje gyvenančių lietuvių. **KVIEČIAME VISUS KITAS APSIDRAUSTI.** Dėl kainų ir mokėjimų išsiaiškinkite sutarsime.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Tel. (514) 722-3545 Fax: (514) 722-3546

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

JEIGU NORITE NUSIŪSTI GĖLIŲ PUOKŠTE, gimnastikos ar bičiuliams, gyvenantiems Lietuvoje, kreipkitės į gėlių saloną „Frezija“. Paslaugos teikiamos įvairiose Lietuvos vietose. Tel. Klaidėjoje 01137-06217383, faksas 0113706381424. Dėl platesnės informacijos skambinkite tel. (905) 822-7799 arba (705) 387-4827.

Punia Construction Ltd. NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

• **ATLIEKAME:** stalius, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus
• **ĮRENGIAME:** rūsius, vonias, virtuves
• **STATOME:** verandas, tvoras
• **DENGIAME** stogus.
GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ
Skambinti

ALVYDIU GRIGUČIUI
tel. (905) 848-9628
(pager) (416) 609-5108

AR JŪSŲ JAUNIMAS

AUKŠTESNIAJAM MOKSLUI?

Nuo 1998 m. Kanados valdžia skiria iki \$7,200 taupantiems

“RESP” – Registered Education Savings Plan

Daugelis šeimų galbūt nežino, kad toks planas egzistuoja. SUŽINOKITE!

Skambinkite **JUDITAI GIRČYTEI**
905 629-2713

GLOBAL
EDUCATIONAL TRUST PLAN

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurio laiku tel. 416 503-1687.

• Kas atitrūksta nuo lietuviškos spaudos, atitrūksta ir nuo savo tautos.

METINĖ “TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ” prenumerata oro paštu – 140 dol. visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

IŠNUOMOJAMAS arba parduodamas 4 kamb. butas Vilniuje, Antakalnyje, prie Šv. Petro ir Povilo šventovės. Teirautis tel. 905 785-7987 vakarais arba sekmadieniais.